

Subscription:
\$2.00 a year
\$1.00 half year

Issued every
Thursday

NAŠ DOM

Ilustrovan tednik za izobrazbo, gospodarstvo
in zabavo slovenskih delavcev v Ameriki.

Entered as second class matter March 12, 1924 at the post office at New York, N. Y., under the Act
of March 3, 1879.

Address:
261 East 10th St.
New York, N. Y.
Tel.:
Orchard 0140

Letnik — Volume I

New York, N. Y. June 5, 1924. — 5. junija 1924.

Št. — No. 14

Ameriški letalci na Ki tajske

Ameriški letalci so srečno dospeli na Kitajsko. — Sedaj so preleteli petsto milj. — Poveljnik je nekoliko zaostal, ker se mu je pokvaril stroj.

ŠANGHAJ, Kitajska. — Ameriški letalci, ki so na poletu okoli sveta, so dospeli dne 4. junija z Japonskega na Kitajsko, v Šanghaj.

KAGOŠIMA, Japonska. — Poročnik Lowell Smith, vodja ameriških letalcev, je odletel dne 4. junija s svojim mehanikom Leslie Arnoldom od tu v Šanghaj, ki je oddaljen 500 milj od tu. Njegov aeroplan je vsled nekega strojnega defekta zaostal za drugima dvema, ki sta se dvignila na ta polet že dne 3. junija.

Portugalci na Burmi.

AKYAB, Burma. — Portugalska letalca, poročnika Beiros in Paes, ki sta podvzela polet iz Lizbone v Mako, na Kitajsko, sta dospela danes v Akyab.

ATENTAT NA AVSTRIJSKEGA KANCELARJA

DUNAJ, Avstrija. — Tu je nekdo napadel avstrijskega kancelarja Seipel-a ter oddal nanj več strelcev, ki so ga težko ranili. — Kancelar je v bolnišnici in po poročilu zdravnikov, je njegovo stanje zelo opasno. Krogla je zadela kancelarja v prsi ter mu ranila pljuča, vendar je upati, da se mu bodo zacelila.

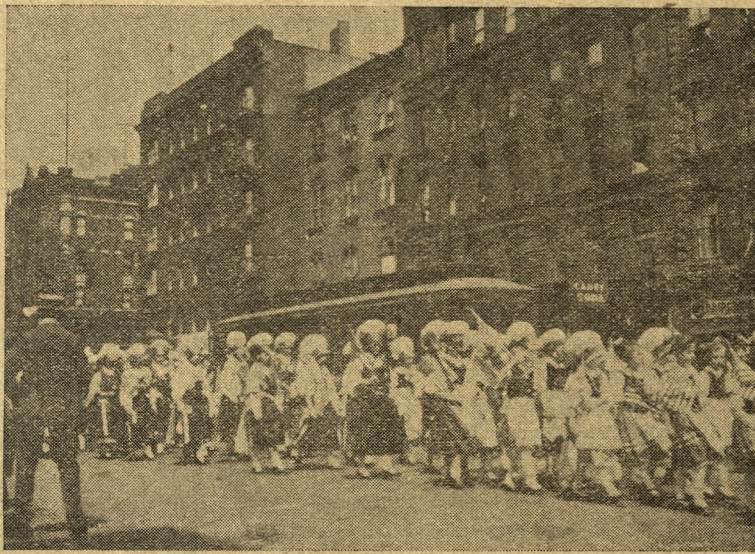
POPDPOLKOVNIK MARTIN

MAJ FRED L. MARTIN

Na zgornji sliki je podpolkovnik Martin, poveljnik ameriških letalcev, ki so podvzeli polet okoli sveta. Poveljnik Martin pa se je, kakor znano, zaletel v neko goro v Alaski ter je moral opustiti svoj nadaljni polet.

NEWYORŠKE SLOVENKE V NARODNI NOŠI

Na sliki je videti newyorške Slovenke v naši prekrasni narodni noši ob priliki kat. shoda dne 25. maja v Dolnjem New Yorku. Želeli je, da bi naše žene in dekleta še večkrat nastopile v tej pestri noši.

Japonci protestirajo s samomori

Japonski narod je skrajno ogorčen vsled nove naseljeniške postave, ki jo je uveljavila ameriška zakonodaja z ozirom na japonsko priseljevanje. — Bojkot ameriškega blaga. — Svoji žalosti in nevolji dajejo Japonci izraza na prav orientalski način, — s samomori.

TOKIO, Japonska. — Po vsej deželi se je pričelo bojkotirati ameriško blago. Ogorčenje in sovraštvo napram Ameriki raste od dne do dne. V protest proti določitvi ameriškega kongresa, da se izključi Japonce kot manj vredno pleme od priseljevanja v Ameriko, je izvršilo že več Japoncev samomor. Pred nekaj dnevi se je usmrtil nek Japonec s tem, da je izvršil harakiri, to je star način japonskega samomora, ter si je prerezal trebuh. Pred smrtjo je spisal pismo ter je naslovil na ameriškega poslanika, v katerem je protestiral proti novi ameriški postavi.

Dne 3. junija pa so izvršili trije nadaljni Japonci samomor kot v protest proti novi ameriški priseljeniški postavi. V Hamamatsu sta se dva vrgla z vlaka, v Choshi pa se je neki Japonec obesil.

Eden onih, ki se je usmrtil v Hamamatsu, je pustil pismo, v katerem roti svoje sorojake, naj ne kupujejo ameriškega blaga.

Samomorilec v Choshi je neidentificiran mladenič, star približno 23 let ter izgleda kot dijak. On je pustil pismo, v katerem pravi:

— Jaz se žrtvujem za stvar svojega naroda. Upam, da se bo ves narod dvignil proti nesramnosti, ki jo je zagrešila Amerika napram Japonski. Želim, da bi moja smrt ne bila zaman in da bi utrdila naše patrijote v ljubezni do svojega naroda. —

Nek drugi Japonec se je usmrtil v predmestju Tokia. Ta, ki se je obesil, je bil star okoli 22 let in je pustil pismo, naslovljeno na ameriškega poslanika v Tokiu. V tem pismu je rečeno: Jaz z veseljem umrem, ker vem, da boste storili vse, da ublažite ameriško sovraštvo napram Japonski. —

Japonsko časopisje na dolgo in široko poroča o teh samomorih in bati se je, da se bodo ti samomori nalik epidemiji razširili med narodom.

NA BALKANU ZOPET VRE

Kot kaže, bo ostal Balkan večno torišče nemirov. — Albanci revoltirajo in so baje zavzeli glavno mesto. — V Romuniji kmetje groze, da bodo vrgli koruptirano vlado. — V Jugoslaviji se vrše spopadi med komunisti in nacionalisti.

V Albaniji, Romuniji in po vsej priliki tudi v Jugoslaviji zopet vre. V Albaniji je revolucija, ki je — kakor trde različni glasovi — nacionalistična in protitalijanska, dočim drugi pravijo, da je financirana z italijanskim denarjem. Revolucionarji, pod vodstvom Kiazim beja, imajo na svoji strani del armade in policije, dočim je na strani vlade še 15 polkov.

Zadnja poročila pravijo, da so revolucionarji že zavzeli glavno mesto Albanije, Tirano.

V Romuniji pa grozi 50.000 kmetov, da bodo marsirali na glavno mesto, da stirajo s parlamenta koruptno vlado.

V Jugoslaviji pa se vrše spopadi med komunisti in nacionalisti, in pri nekem takem spopadu je bilo ubitih 7 oseb.

Svojo teto ubil s sekiro

Italijan je na zverinski način ubil svojo teto, ker mu ni hotela dati denarja za popravilo avtomobila. — Udaril jo je osemkrat s sekiro ter ji razbil lobanjo.

PATERSON, N. Y. Frank Carbone, 28 let star, je priznal, da je s sekiro ubil svojo teto Mrs. Marie Ferrazza, ki je stanovala v mali bajti v West Paterson.

Carbone je izjavil, da je umoril svojo teto, ker mu ni hotela dati 40 dolarjev, katere je potreboval za popravilo svojega avtomobila. Carbone je prišel pred tremi leti iz Italije.

Morilca so zaprli že takoj prvi dan po umoru, toda mu niso mogli dolgo ničesar dokazati. — Carbone je izpovedal, da je prišel k svoji teti, ki je bila že v postelji ter zahteval od nje 40 dolarjev da plača za popravilo avtomobila. Ker mu jih teta ni hotela dati je pograbil malo sekirico, ki je bila v kotu ter udaril z njo teto po glavi. Ko je padla na tla, ji je vrgel vrečo preko glave ter jo nato še osemkrat udaril.

Nato je zavlekel truplo v kot sobe ter zbežal, nesoč seboj sekiro in s krvjo napojeno vrečo, nakar je vse skupaj vrgel v Passaic reko.

BUDAPEŠTA. — Bivša avstrijska cesarica Zita je v denarnih stiskah. Pravi, da potrebuje 5.000 dolarjev na mesec za vzdrževanje svojega gospodinjstva in da je v stiskah, ker ji je španski kralj ukinil podporo.

(Torej z manj kot pet tisoč dolarji ne more živeti, revica! Tu se zopet jasno vidi, kako razpašena in objestna je ta gospoda, ki je bila vajena živeti od ljudskih žuljev!)

PROFESOR WILL. ROENTGEN

PROF. WILLIAM CONRAD ROENTGEN

Slika nam predstavlja učenjaka Roentgena, ki je iznašel slavne X žarke, s katerimi je toliko koristil trpečemu človeštvu.

VESTI IZ NAŠIH NASELBIN

Cleveland, O. — Po dolgi in mučni bolezni je tukaj umrl Vincenc Hrobat v starosti 43 let. — Podlegel je boleznj proletarcev — jetiki.

Miss Amalija Tomažič je bila operirana na slepiču.

Forest City, Pa. — Tukaj so umrli sledeči rojaki: Družini John Tomažič je umrl v bolnici 6-letni sinček. — Dne 22. maja je umrl John Kranje in sicer za majnarsko boleznijo. Star je bil 41 let. Tukaj zapuša ženo in štiri nedorastle otroke. Spadal je k društvu sv. Jožefa, št. 12 KSKJ in k društvu Zvezda, št. 372 — SNPJ. Društva so se korporativno udeležila pogreba. — Dne 22. maja je umrl v sosedni naselbini Vandling John Kamin, star 47 let; tudi njega je pobrala majnarska bolezen. Tukaj zapuša ženo in 6 otrok ter tri brate. —

Spadal je k društvom sv. Jožefa KSKJ, Slovenec SNPJ in k samostojnemu društvu sv. Lovrenca. Imenovana društva so ga polnoštevilno spremila na pokopališče. Pevsko društvo Naprej mu je zapelo ginljive žalostinke. — Dne 27. maja je v bolnišnici v Carbondale umrla soproga rojaka Louis Skubic-a, ki ima farmo v Cooperstown, N. Y.

Poročevalec.

Sheboygan, Wis. — Dne 21. maja je povozil avto 10-letno hčerko družine Metelko. Deklica je par ur po nesreči umrla v bolnici. Povožil jo je tovorni avtomobil trgovca John Plesetz-a. —

Adamsburg, Pa. — Tu je umrl John Prošt, rojen 1868 v Šenturi pod Kumom na Dolenjskem. Bolehal je nad 13 mesecev in je podlegel operaciji.

Naši dopisi

New York, N. Y. — Kakor je bilo v tem listu že poročano, priredi pevsko in dramatično društvo Domovina dne 8. junija, t. j. v nedeljo, svoj prvi piknik v Emerald parku. — Odveč bi bilo omenjati, kako zna Domovina zabavati svoje člane in goste, kajti to je vsem znano, ki so bili že na tej ali oni prireditvi tega kulturnega društva. Tudi sedaj zagotavlja Domovina vsem, da zabave ne bo manjkalo. Med drugimi bodo prijatelji kegljanja lahko po-

skušali svojo izvežbanost, kajti dobrim kegljalcem so namenjeni lepi dobitki. Dalje se bo vršilo žrebanje, in sicer bo to pot na žrebu ženska ročna torbica ali pompadurka, vredna 15 dolarjev. — Ob zvokih izborne Slovenske godbe, ki je obljubila, da bo svirala tako pogosto, da si bosta lahko tudi najstrastnejši plesalec in plesalka izbrusila pete, se bo plesalo po mili volji. Vsak odmor med raznovrstnim in bogatim programom pa bo izrabil pev-

ski zbor Domovine, ki bo z našo slovensko pesmijo zadivil navzoče občinstvo. Proti večeru, ko bo prenehala Domovina s svojim petjem, pa nastopijo tudi razni solisti, nadalje dueti, terceti, kvarteti in raznovrstni zbori, ki bodo peli v alegru in alegrissimu in — pijano. Torej, rad bi poznal tistega razvajenca, ki mu vse to ne bo dovolj! Ker se pa samo ob pezijah ne da živeti, zato bo preskrbljeno tudi za prozaično stran življenja naših gostov in izletnikov. Nič se ne bojte; vsega bo dovolj! Po mizah bodo skakali lepo rumeno zapečeni purani in fazani, z vilicami in noži v svojih hrbtih, in treba si bo le odrežati kos, nakar bo rajska ptica odfrfotala naprej. Če pridejo pravočasno povabljeni Bosanci s svojim janjci in turopoljci, ni izključeno, da se ne bo tudi na raznju vrtela slastna pečenka teh četveronožcev. — Za gašenje žerjave bodo improvizirani posebni studenci, enaki onim v deveti deželi. Zato upamo, da pride vse, — "kar leže inu gre"!

Vstopnina 35 centov za osebo. Začetek ob 2. popoldne.

Poročevalec.

New York, N. Y. — Društvo sv. Franciška, št. 46 KSKJ, priredi dne 29. junija v Walter's Emerald parku svoj piknik. Svirala bo izvrstna godba — tamburaši iz Brooklyna. Vršilo se bo tudi kegljanje na dobitke in žrebala se bo kuhinjska oprava iz aluminija.

A. Jerman.

New York-Brooklyn.

Znana rojaka gg. Cerar in Lacyan sta otvorila v Brooklynu dve trgovini z najmodernejšimi klobuki in slamniki. Ena trgovina se nahaja na 2579 Myrtle Ave. druga na 429 Broadway. Upati je da bodo rojaki podpirali svoja rojaka, kjer bodo najboljše postreženi. — Svoji k svojim!

Rojakom v New Yorku priporočamo ob potrebi pogrebника George Brautigama, ki je imel na skrb iže marsikateri slovenski pogreb in je vse tozadevne posle izvršil v zadovoljstvo prizadetih.

— Slovencem v New Yorku priporočamo fotografa — Mr. Spiesa, 54 — 2nd Ave, New York.

— V Brooklynu ima tvrdka Auerbach lepo zalogo tajerjev ali avtomobilskih pnevmatik in tub ter različne druge avtomobilske potrebšćine. Tvrdko priporočamo našim rojakom.

Rojake pa vljudno prosimo, da pri vseh trgovcih, pri katerih kupujejo in kateri imajo svoj oglas v našem listu, slednjim povedo, da so videli njihov oglas v "Našem Domu".

UREDITEV KONKUBINATA NA KITAJSKEM

Kitajski pravosodni minister je razposlal provincijskim oblastim sledeča določila, ki imajo namen omejiti konkubinatus (priležništvo) na Kitajskem.

1. Konkubino se sme pripeljati v hišo, kadar je žena prekoračila 40 let in ni imela otrok.

2. Kdor hoče poročiti svojo konkubino, mora za to dobiti dovoljenje njenih staršev in pa dovoljenje svoje zakonske žene. —

3. Kdor si privzame konkubino, mora o tem obvestiti krajevno policijo.

4. Kdor se ne bo pokoraval gori navedenim določbam, bo zapadel kazni 20 dolarjev.

5. Starci, ki bodo tajno kupovali mlade deklice v svrhu konkubinatusa, bodo obsojeni na dve leti zapora in bodo prisiljeni plačati 6000 dolarjev globe.

Morski slon.

Morskega slona so ujeli v Simonsbaju pri Kapstadtu. Dolg je šest metrov, v obsegu ima štiri metre. Glava je v razmerju z ostalim telesom zelo majhna. V gornjih čeljustih ima pet velikih zob, v spodnjih pa dolgo vrsto malih.

NAŠI POTOVAL. ZASTOPNIKI

Joseph Bergant se sedaj nahaja v Cleveland, Ohio ter bo prihodnje dni obiskal naselbine v okolici.

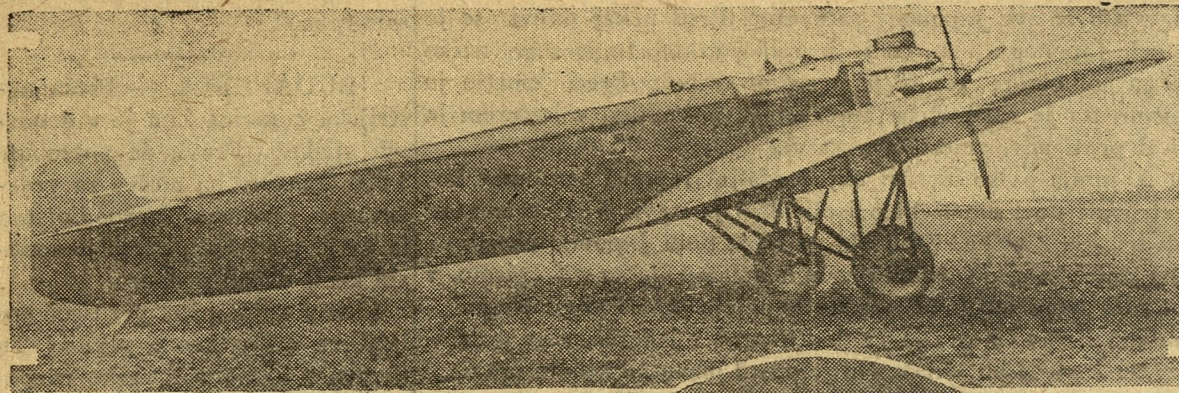
Anton Ocepek potuje po Pensilvaniji ter bo nato šel tudi v West Virginio.

John Petek se bo prihodnje tedne mudil v Illinois in Wisconsin.

Vsi ti naši zastopniki so pooblašćeni polbirati naročnino za "Naš Dom" ter jih rojakom toplo priporočamo.

Uprava "Našega Doma"
261 E. 10th St.

New York, N. Y.

FOKKER MONOPLANE DESIGNED FOR PORTUGUESE ROUND-THE-WORLD FLIGHT.

PORTUGALSKA LETALCA NA POTU OKROG SVETA.

Portugalca sta se že proslavila s poletom preko Atlantika.

Nov poskus, da se obleti po zraku zemeljsko oblo, bosta naredila portugalska letalca admiral Gayo Coutinho in kapitan Sacadura Cabral. Ta dva letalca sta se proslavila, ko sta srečno uspela pri svojem poletu preko Atlantika leta 1922. Tedaj sta odletela iz Lizbone na Portugalskem dne 1. aprila ter sta dospela v Rio de Janeiro v Braziliji 5 junija.

Oba letalca imata za seboj dolg in slaven avijatični rekord. Admiral Coutinho, ki ni več mlad, je tudi slaven astronom. Ko sta avijatika objavila svojo namero, je nastal entuzijazem med španskim narodom in dvoje mest jima je darovalo aeroplane za polet. Letala so Fockerjevega tipa.

Admiral GAYO GOUTINKO and Commander SACADURA CABRAL.

AMERIŠKI „LANDRU“

Ameriški odvetnik je študiral metode Landru-ja, francoskega morilca "na debelo", in k oje menil, da je dovolj podkovan v tehniki umoritev, je pričel tudi sam s tem, da je umoril svojo ženo in svojeg asvaka, njuni trupli sežgal, glavi pa zalil v cement.

Warren J. Lincoln, odvetnik v Chicagu in daljni sorodnik bivšega ameriškega predsednika Lincoln je zaprt v jetnišnici mesta Aurora, Ill., ker je obdolžen dvojnega umora. Priznal je, da je umoril svojo ženo, Helen Lincoln, in svojega svaka, Byron Shoup-a, katerih glavi je našla policija zadani v masi cementa.

Dokler se ni zaznalo za to umor — ki je eden najstrašnejših v analih policije — je bil Lincoln spoštovan meščan v Aurori, poznan kot učen, prirodo in cvetlice ljubeč človek.

Nato pa je policija razkrila dejstvo, da se je Lincoln bavil s študijami glede umorov. Podnevi je negoval in zalival cvetlice na svojem vrtu, ponoči pa s eje bavil s tehniko umoritev, dokler se mu ni zdelo, da se je dovolj izvežbal, in da se lahko dejansko loti stvari, kateri je posvetil toliko študij.

On je oboževal Henry Landru-ja, francoskega morilca, čigar glava je pred dobrim letom dni padla v košaro, ko mu je ostrina giljotine padla na tilnik.

Odvetnik Lincoln je natančno čital vse opise, ki so opisovali grozne Landrujeve umore, in takisto se je divil njegovim grozodejstvom, ko je čital, kako je slednji razkosaval svoje žrtve ter njih kose sežigal v peči, da ni ostalo od njih drugega kot peščica pepela.

Nato je čital neko povest, v kateri opisuje pisatelj nekega kiparja, ki je zastrupil svojo ženo in taščo, nato pa trupli povaljal v gipsu in kleju, to maso obdelal ter nato postavil kot dvoje kipov na piedestal v svojem ateljeju. Tu sta stala "kipa" ne da bi živa duša kaj sunila, dasi je policija natančno preiskala tudi njegov atelje. Nekega dne pa je po nepredvidnosti eden njegovih gostov prevrnil "kip", v katerem je bilo truplo slikarjeve tašče. Pri padcu se je klej na glavi odluščil, in prestašenim gostom se je nudil strašen pogled: mrtvaško-bledo žensko obličje.

Ko je torej Lincoln dovolj preštudiral metode, o katerih je čital, je sklenil, da tudi sam poskusi svojo tozadevno "umetnost". Umoril je svojo lastno ženo in taščo, nato pa se skrbno pripravil da prikrije sledove svojega zločina. Toda pri vsej svoji skrbnosti je naredil veliko napako. Glavi obeh umorjenih je našla policija v konkretni cementni masi, in sicer sta bili zaviti v platno ter tako potisnjeni v tedaj še mehak cement. Če ne bi bil morilec zavil glav v platno bi jih bil cement najbrž razjedel, vsled česar ne bi mogel njemu nihče ničesar dokazati, zlasti ker trupel še dozdej niso našli.

Svojo prvo napako je storil Lincoln, ko je odšel nenadoma zdoma. Ko je prišla naslenjega jutra ženska, ki je pospravljala njegovo hišo, v stanovanje, se je zgrozila. Vsebovsod — na tleh,

na oknih in po stenah, je bilo videti madeže od krvi. Krvavi sledovi so vodili od hiše do cvetličnjaka in vodnjaka, ki je bil tam poleg. Ženska se je sklonila preko roba vodnjaka ter opazila doli Lincolnovo spalno čepico in spalni plašč, ki je plaval na vodi.

Na mehki, vlažni zemlji je bilo videti odtise čevljev, ki sta jih nosila Helen Lincoln in njen brat, toda teh dveh ni bilo nikjer.

Vse je kazalo, da sta bila Mrs. Lincoln in njen brat, ki je stanoval pri njej, umorjena. Policije je zaslišala sosede, toda to zaslišanje ni vodilo do nikakvih uspehov. Vsi so izpovedali, da niso slišali ničesar sumljivega in da zadnje dni sploh niso videli Mrs. Lincoln in njenega brata. Četrtri tedne je vladala taka negotovost glede te misterije, nato pa se je naenkrat pojavil doma Mr. Lincoln.

Fran Michels, načelnik policije v Aurori, se je olajšano oddahnil, ko je videl, da je prišel Lincoln, katerega so že vsi smatrali za mrtvega, zopet domov. Toda, kje sta ostala druga dva? Policijski načelnik je šel k Lincolnu ter ga vprašal, kje je bil. Lincoln mu je odvrnil, da sta ga njegova žena in svak prisilila, da se je pridružil neki skupini tihotapev, odkoder je le z največjo težavo pobegnul. Cela stvar se je zdela policijskemu načelniku nekoliko sumljiva, in ko mu je še na njegovo vprašanje, kaj pomenijo oni krvavi madeži po tleh in po stenah stanovanja, Lincoln odvrnil da so to madeži kurje krvi, se je zdela cela stvar policijskemu načelniku vendar nekoliko preveč debela. Toda podvzeti ni hotel še ničesar, temveč je potnežljivo čakal. Lincoln je spet odšel iz Aurore, neda bi komu kaj povedal, kam gre. Ko je policija izvedela, da je šel v Chicago ter da se tam pogaja za neko službo, vsled katere bi bil primoran stalno ostati v Chicagu, je policija sprožila nastavljeno past.

Lincolna so zaprli nato pa naščuvali nanj celo skupino detektivov, ki mu niso dali miru ne ponoči ne podnevi ter so ga neprestano mučili z vprašanji, kje sta njegova žena in svak.

Lincoln je sprva zagotavljal policiji, da je bil s svojo ženo skupaj v Chicagu. Toda nekega dne pa se je naslonil na ramo policijskega načelnika ter se razjokal.

— Vi ste bili vedno dober človek, — je dejal — zato vam bom vse priznal.

Načelnik je napeto čakal.

— Umoril sem oba, ker sem ju zalotil skupaj. Ali me razumete? Njuni glavi boste našli v bloku cementa na mestnem smetišču.

Policijski načelnik je buljil v Lincolnna ter neverjetno zmajal z glavo.

— Zopet mi hočete natveziti kako bajko, Lincoln, — je dejal.

— Nikakor! To ni lajka. Storite, kakor sem vam rekel, in gotovo boste našli njuni glavi.

— Kako ste ju umorili? — ga je vprašal policijski načelnik.

— Zalotil sem ju lansko leto dne 10. januarja, okoli enajstih ponoči. Ko sem šel proti hiši, sem videl, da je bilo notri vse temno. V hiši sta bili dve spalnici; v eni sem spal jaz in žena, v drugi moj svak. Šel sem proti zadnji spalnici, da vidim, kje je svak, toda opazil sem, da je bila spalnica prazna. Nato sem šel skozi obednico v najino spalnico, kjer sem zalotil svojega svaka. Pri sebi sem imel revolver in v naslednjem trenutku sem oba ustrelil.

— Žena, ki je bila samo ranjena, je stekla iz hiše ter bežala proti cvetličnjaku. Jaz pa sem vzel svojo malo 22-kalibersko puško ter šel za njo. Opazil sem jo, ko je hotela steči nazaj v hišo, tedaj pa sem pomeril ter sprožil.

Nato je moral voditi Lincoln policijo na mesto, kjer je zazidal glavi v cement. Dočim so jetniki okrajne jetnišnice pod nadzorstvom policije kopali ter iskali oni cementni blok, je Lincoln neravno pušil cigarete. Kopači so res kmalu zadeli na nekaj trdega. Lincoln je pristopil bližje k načelniku. — Sedaj morajo najti, — je dejal. Komaj je to izgovoril, so dvignili iz zemlje cementni blok.

— Tu je, moj Bog! — je vzkliknil Lincoln, ko je zagledal pred seboj blok, nato pase je osnesvestil.

V nezavesti je ležal skoro dvajset minut. Ko je odprl zopet svoje oči, je videl, kako so jetniki nakladali blok na tovorni avto, da ga odpeljejo. Blok je bil 1 jard dolg ter 18 palcev debel in je tehtal preko 10 funtov. Kamen so odpeljali na policijsko postajo, kjer so ga pričeli kamnoseki skrbno kršiti s svojimi dleti. Kmalu so prišli do kosov platna, nato pa sta se pokazali glavi nesrečnih Lincolnovih žrtve, ki sta bili zaviti v platno.

Ko so vprašali Lincolnna, kaj je naredil z brezglavima truploma, je postal morilec zmešan in konfuzen.

— Trupli sem sežgal v štedilniku, kjer se kuha prešičem, — je odvrnil, toda nato je še v isti sapi popravil: — sežgal sem ju v peči v cvetličnjaku.

Nato je podal Lincoln v ječi detaljno izpoved. Dejal je, da je še drugega jutra po umoru zajtrkoval doma, dočim sta bili trupli še v hiši. Nato je zastrl okna, da bi skrnil trupla pred radovednimi pogledi, nakar je šel k svojemu bratu, ki je prebival par minut hoda od njega ter pri njem obedoval in večerjal.

Nato pa je pričel premišljevat, kako naj se odkriža trupel. Še tisto noč — med deveto in deseto uro — je trupli razsekal, odsekal je roke in noge ter te kose posamezno znosil na vrt v cvetličnjak, kjer je bila peč, v kateri je zakuril močan ogenj. Potrebni je bilo šest potov, da je spravil vse v kraj. Delal je vso noč, do sedmih zjutraj, tedaj pa je videl, da je vse zgorelo ter da ni ostalo drugega kot nekoliko pepela.

Glav pa se ni upal sežgati, ker si je mislil, da zobje ne bi zgoreli in da bi jih kak izkušen dentist lahko spoznal. Zato je položil glavi v zaboj, napolnjen do polovice z zemljo, nakar je nasul na vrh zopet zemlje ter ju pokril. Zaboj je postavil na verando, odkoder se ga je moglo videti na cesto, toda vsak, kdo ga je videl, je menil, da so v zemlji v zaboj posejane rože.

Naslednjega dne pa je zmešal cement z vodo in peskom ter naredil nekak omet, katerega je zlijl v zaboj, iz kojega je prej vzel glavi ter stresel ven zemljo. V to cementno zmes je potem potisnil v platno poviti glavi ter čakal, da se je stvar strdila.

Ker se je bal, da bi se morda znal zdeti ta blok komu sumljiv, ga je nekega dne odpeljal na samokolnici na mestno smetišče, ki je bilo oddaljeno samo 300 jardov od njegovega doma ter ga tam zakopal.

Policija pa ne veruje ginljivi pripovedi odvetnika Lincolnna, da je namreč moril le iz maščevanja kot prevarani mož, temveč je mnenja, da se je hotel odkrižati žene in brata zato, da bi dobil po svaku dedščino, ki je znašala 40.000 dolarjev.

Lincoln se je seznanil s svojo poznejšo ženo v Mount Pulaski, kjer je bila ona poštna upraviteljica.

Ljudje bodočnosti.

Če smemo verjeti prerokovanjem nekega angleškega zdravnika, potem ljudje bodočnosti ne bodo napravljali baš najugodnejšega vtisa. Imeli bodo po zadržilu zdravnika obsežnejšo glavo, majhno telo, zato pa tembolj dolge in široke noge. Prerokovanje temelji v glavnem na soglasnih izjavah londonskih klobučarjev in čevljarjev, ki trdijo, da odjemalci zahtevajo vedno večje klobuke in čevlje, katerih povprečni premer dosega danes že velikost, ki se jo je smatralo do nedavno za izjemo. Angleški filozof tolmači ta pojav s tem, da možgani stalno naraščajo in tako zadobiva glava večji obseg.

SREČNA RIBIČA.

Slika nam predstavlja dva mlada ribiča, ki sta ujela v nekem kanadskem jezeru ribe, katere so tehtale od 50 do 80 funtov.

ZA NAŠE DOMOVE

KUHINJA

Piše Mrs. L. ZAKRAJSEK

Strawberry Shortcake. (Kek z rdečimi jagodami.) Vzemi pol šalce surovega masla, pol šalce sladkorja, 4 rumenjake, limonove lupine, vse to dobro zmešaj, da naraste. Potem vzemi šalco moke, žličko backing powdra in naredi z dveh beljakov trd sneg. — Deni pogačo v ne prevročo peč in jo peci od 25 do 30 minut. Ko je pečena in ohlajena, vzemi en kvart rdečih jagod (strawberry) jih dobro zmečkaj in pridene pol šalce sladkorja. Nato vzemi pol pajnta sladke smetane, to dobro stepi v sneg in pridene malo vanilje za duh. To deni v primerni debelosti na pogačo. Vrhu jagod deni smetano).

Strawberry Short Cake (bolj navaden). Vzemi tri šalce moke, pridene ji dve mali žlički backing powdra ter jo presejaj. Nato malo osoli, eno veliko žlico sladkorja ter vse to dobro premešaj in stepi; da dobiš mehko testo, pridene še tri žlice surovega masla in nekoliko mleka. Nato zvaljaj dve enako veliki plasti, in ko namažeš spodnjo s surovim maslom položi vrhno plast nanjo ter jih deni v peč. Ko je pečeno, vzemi ju narazen, pripravi plast jagod, katere potreseš dobro s sladkorjem ter položi to na spodnje pečeno testo, nakar z drugo plastjo pokriješ. Nato še vse skupaj potresi s sladkorjem, in ko po-

staviš na mizo, daj zraven še sladko smetano.

Layer cake z želijem. — Vzemi šalco surovega masla, šalco mleka, 3 šalce moke, dve mali žlički backing powdra, pomešana z moko. Surovo maslo in sladkor dobro stepi, nato pa stepi menjajoč jajca eno z drugim in ravno tako moko in mleko. — Naredi več plasti in peci v treh modelih v dobro zakurjeni peči. Ko je pečeno, namaži z enim ali drugim želijem.

Layer cake z jabolki. — Za ta kek vzemi 7 jajc, pol šalce surovega masla, 2 šalci sladkorja, 2 šalci moke, 2 mali žlički backing powdra in dve veliki žlici yode. Naredi štiri plasti in hitro speci v vroči peči. Nato vzemi 1 jajce, 1 šalco sladkorja, tri zribana kisla jabolka in eno limono, vse to dobro stepi nad ognjem, da postane gosto. Ko se kek ohladi, deni to vtepanje nanj in serviraj na mizo.

Zabeljena solata, drugi način. Oddolge solate (štrucarice) naberi liste, jih operi in zveži v neprevelike šopke in jih mehko skuhaj v slani vodi; potem odcedi ter še enkrat polij in odcedi. Medtem zarumeni v dveh žlicah masti žlico drobno zrezane čebule in zelenega peteršilja, pridene še žlico presnega masla in 3 pesti drobtin. Ko so drobtine zarumenjene, povaljaj v njih posamezne šopke dobro odcejene solate in jih zloži na pločvino, porini jo za malo časa v vročo pečico, da se šopki solate še nekoliko pre-

pražijo. Naloži jih okrog govedine in daj na mizo.

Špargeljni zabeljeni. Osnaži špargeljne in jih skuhaj v slanem kropu; kuhane deni na krožnik, potresi z ribanim kruhom pa zabeli z zarumenjenim presnim maslom. Ali pa drobtine precvri v presnem maslu ter s tem zabeli špargeljne.

Zabeljeni grah v stročju. Osnaži grah v stročju in skuhaj v slani vodi, kuhanega odcedi in zabeli s presnim maslom in drobtinami ali z na kocke zrezano in ocvrto prekajeno slanino ter ga daj poleg govejeg mesa na krožniku na mizo.

Pražen grah. Zberi izluščen zelen grah in ga operi v mrzli vodi. Razgrej na liter graha za jajce presnega masla in deni noter drobno zrezanega zelenega peteršilja. Ko se malo precvre, pridene grah, prilij 2 žlici juhe, osoli ga in pokrij ter tako počasi praži; večkrat ga prepolij, da se ne prime in da je povsod mehak. Kadar se posuši in je mehak, ga potresi z moko, premešaj in zalij z juho. Če še ni dosti sladak, potresi ga s sladkorjem in ga še malo praži. Preden ga daš na mizo, lahko prideneš še žlico topljene smetane; potem pa naj še malo prevre.

Zeleni grah s prežganjem. Zeleni izluščeni grah dober kvart skuhaj v slani vodi. Deni v kozico žlico masti, ko je vroča, pridene drobno zrezanega zelenega peteršilja, žlico presnega masla, 2 žlici moke in košček sladkorja. Ko se to malo prepraži, pridene grah; ko dobro prevre in je dosti sladak in slan, je gotov.

Grahova pašteta. Skuhaj kvart drobnega svežega graha, potem ga še s presnim maslom in zelenim peteršiljem prepraži ter shladi. Nato zreži drobno 1 funt telečje ali kake druge pečenke, vmešaj presnega masla, primešaj 4 rumenjake, iz beljakov sneg, nazadnje pa še pečenko prav rahlo primešaj. Potem razvaljaj tanko že prej narejeno angleško testo, položi ga v že prej namazan model ali kozico, da bo viselo kroginkrog za 3 prste čez; potem deni vanj 1 vrsto nadeva, položi nanj ocvrta in na tanke rezine zrezana jetrca ali priželje ali kake druge pečenke. Nato vrsto graha, pa zopet pečenke itd.; na vrhu mora biti zopet grah. Zgani testo skupaj, pomaži ga z jajcem pa počasi peci v pečici.

Ocvrte karfijole. Osnaži karfijolo, razcepi jo na posamezne cvetke ter skuhaj v slani vodi, vendar na preveč mehko. Ohlajene povaljaj v moki, jajcu in drobtinah ter ocvri na masti; potem naloži na krožnik poleg mesa ter deni na mizo.

Karfijola s sirom. Osnaži karfijolo, skuhaj v slani vodi kakor prej, kuhano odcedi, deni v skledo ali na krožnik, potresi s sirom in zabeli s presnim maslom.

RAZNO

S čim naj se gnoji kapusu, ki se ga hoče rabiti za kisav? Pogosto se čuje pritožba, da dobi kislo zelje zoprno ali neprijeten duh in okus in da ne zdrži dolgo, dasiravno so se vzele za to najlepše in najtrše glave, dasiravno se je strogo pazilo na snago in čeravno se je ravnalo z njim ves čas pravilno. Beli kapus zahteva predvsem močno pognojene zemlje. V krajih, kjer pridelujejo mnogo kapusa, gnojijo celo dvakrat v letu, in sicer enkrat v jeseni in enkrat spomladi. Za prvo gnojenje rabijo govejek, za drugo pa superfosfat. S čilskim solitarjem pa se kapusu, ki se ga hoče rabiti za kisav, ne sme gnojiti, ker tak kapus dobi, ko se kisa, zoprno duh in okus.

Da les ne razpoka. Da les, ki se rabi za kolesa, ročice i. dr. ne razpoka ali se ne skrivi, ga namakaj kakih 8 dni v slani vodi. Tak les prenese solčno vročino in tudi vlažnost.

Kako odstraniš zamašek iz steklenice? — Če ti je pri odpiranju ušel zamašek v steklenico ga dobiš lahkim potom ven, ako vzameš močno vrstico, jo preganeš na sredi ter na ta način nastalo zanjko porineš v steklenico. Če plava zamašek na tekočini pokonci, ga ujameš na zanjko in s krepkim sunkom potegneš ven. Plava li ležeče, spravi ga s kosom žice v primerno lego. — Če je steklenica prazna, zadošča, da obrneš steklenico na vrat, zamašek pride sam v zanjko.

Kako raztegneš kožnate rokavice? — Kožnate rokavice raztegneš, če jih zaviješ za nekaj ur v bel vlažen robec. Nato jih nategni na roko in razširi po potrebi. Da se ne poškoduje barva rokavic, ne sme biti robec premočer. —

Duh po rožah imaš lahko vedno v sobi, če deneš lističe lepo dehtečih rož v posodo, ki se dobro zapre, prideneš nekaj soli in špirta in posodo včasih za nekaj minut odpreš.

Spomladi se morajo obrezati vse rože, in sicer slabo rastoče bolj močno, krepko rastoče pa manj. Novo vsajene rože je treba močno obrezati. Rožam so saje izvrstno gnojilo, po katerem prav močno cveto.

Kako narediš lepilo za muhe? Mešaj na ne prevročem ognju 20 delov ptičjega lepa, 5 delov surovega medu in 5 delov melasinega sirupa. Dobro lepilo narediš tudi z mešanjem medu, kolofonije in kastorjevega olja.

Lep za kovine in steklo. — Steklo prilepiš na železo, baker itd., s sledečo zmesjo: 4 dele trde smole in 1 del voska deni v posodo in raztopi na žerjavici, — primešaj en del drobno zmlete opeke. Zmes in predmete, ki jih hočeš zlepiti, prej malo ogrej.

(Dalje prihodnjic.)

VELIKANSKA GOBA

Donald Cranbourne je našel v bližini San Franciska, Cal. pod nekim 4,500 let starim drevesom ogromno gobo, ki je zgoraj naslikana. Goba je visoka 20 palcev.

Zdravstvo

Vsem onim, ki vsled svojega poklica nimajo dovolj priložnosti, da bi krepili svoje mišičevje, moramo priporočati, da en del svojega prostega časa porabijo za telovadbo. Tej zdravstveni zahtevi zadosti lahko vsakdo s tem, da telovadi redno vsak dan 25—35 minut doma na svojem stanovanju; za tako telovadbo ni treba nobenih priprav, le nekaj dobre volje. Zelo umestno je, da vaje izvaja po gotovem sporedu. Najbolj znan in v navadi je spored, kakor ga je določil Schreber; obsega pa sledeče vaje, ki se morajo izvršiti tako kakor je tu opisano.

Posamezne vaje.

1. Kroženje z glavo, od desne strani proti levi in narobe, 10-, 20-, do 30 krat; pri tej vaji opiše glava tako velik krog kakor ji dopuščajo vratni sklepi; ostalo telo je treba držati zraven nepremično.

2. Obracanje glave v stran; glavase zasučé 6-, 8- do 10 krat okoli svoje osi proti desnemu in istotolikokrat proti levemu ramenu, vselej za četrto kroga.

Obe kretnji krepite vratne in tilnikove mišice.

3. Dviganje ramen; dvigni ramena obeh strani istočasna krepko in tako visoko kakor le moreš in spusti jih rahlo zopet dol, da se glava ne pretrese premočno; to ponovi 30-, 40- do 50 krat.

4. Kroženje z rokami (laktmi); stegni obe roki (lakti) napeto in napravi z njima velik in strm krog od spredaj nazad, potem pa obratno, 8-, 12- do 20 krat; pazi na to, da grede roke tik mimo glave, kar povzroča v začetku nekaj težkoč; ta vaja utrjuje opečne in prsne mišice in vpliva ugodno na dihalne organe.

5. Dviganje rok (lakti) v stran; dvigni obe lakti v stranski smeri najviše ko moreš; lakti moraju pri tem v komolcih ostati popolnoma iztegnjeni; ako se vaja pravilno izvršuje, moraju se podlakti na najvišji točki te kretnje dotikati stranski delov glave; ta vaja razširuje zlasti stranske dele oprsa in spodnje medrebrne prostore.

6. Zbliževanje komolcev za hrbtom; upri obe roki v bok in skušaj oba komolca za hrbtom krepko približati enega k drugemu; hrbet mora pri tem ostati popolnoma stegnen; zbliževanje komolcev se mora strinjati z vdihom.

7. Iztegovanje lakti za hrbtom; skleni roki za hrbtom in iztegni jih nazad in navzdol; hrbet pa drži popolnoma stegnen; 8, 12 do 16 krat.

Imenovani vaji krepita plečne mišice in razširujeta gornji del oprsa; s tem da delujeta proti ohlapnosti plečnih mišic, navajata k pravilnemu držanju gornjega telesa; da se toliko ljudi drži sključeno in da jim molijo lopaticice kot krila proč od ramen, temu je največ kriva slabost plečnega mišičevja.

8. Žokanje z rokami: a) Žokanje pred se; b) žokanje na izven; c) žokanje navzdol; d) žokanje

navzgor; e) žokanje nazad; po 10-, 20 do 30 krat.

Imenovane vaje obstoje v tem, da se roke v komolcih krepko v petero različnih smereh nenadoma iztegujejo in pripogibajo; izvršujejo se takole: stisni roke v pest, upogni lakti v komolcih, položi roki na prsi, napni krepko vse laketne mišice; nato pa samokoma iztegni lakti v eni zgoraj imenovanih smeri in pripogni jih zopet istotako krepko, vodeč jih nazaj v začetni olego; paziti je na to, da se pri tem suvanju glava ne pretrese preveč.

Telesne vaje naj negujejo predvsem tisti, ki morajo v svojem poklicu delati pretežno z glavo, uradniki, učenci, dijaki, pisatelji, poleg tega pa tudi mnogi roko-delci, ki opravljajo svoj posel sede, črevljarji, krojači, šivilje, urarji in gotove vrste tovarniških delavcev.

Drugače pa je s tistimi, ki moraj telesno težko delati; to so delavci in delavke, drvarji, kovači, perice, mizarji, zidarji, tesarji, nosači, kamenolomci in še mnogi drugi, ki imajo izvršujoč svoj poklic dovolj prilike, da zaposlujejo svoje mišičevje. O teh se ne more trditi, da bi jim manjkalo telesnoga gibanja, baš nasprotno; oni naj svoj prosti čas porabijo za počivanje; tudi kratki sprehodi pod milim nebom so za nje prav umestni. V gotovih okolščinah pa tudi njim ne more škodovati, če se malo pobavijo s telovadbo. Na zimo, na praznike je dovolj priložnosti za to. Telesno delo je sicer tudi le telovadba, ali s to razliko, da se pri delu mišičevje navadno napreza le enostransko, dočim so pri telovadbi kretnje urejene tako, da se celo telo enakomerno izvežba. Pri telovadbi se tudi laže gleda na lepo držanje života nego pri delu, ki ga človeku nalaga njegov poklic.

O blagodejnem vplivu rednih telesnih vaj se vsakdo lahko sam prepriča; že po nekoliko tednih postaneš čisto drugačen; ves se nekako poživiš. Jed ti bolj diši, spanje ti postane trdnejše in bolj zdravo kakor poprej; koža izgubi prejšnjo velost in postane bolj napeta. Zlasti se ta izprememba opazi na licu, ki dobi svežjšo barvo. Z rastočo močjo in vztrajnostjo mišičevja raste tudi tvoja samozavest in tvoj življenski pogum. Mnogo laže nego poprej prenašaš razne življenske zoprnosti. Živčna in čuvstvena razdraženost se ti pomirita; prej nepoznano veselo razpoloženje se te polasti; šele sedaj prav začutiš, kaj se pravi, biti zares zdrav. Vsled vežbanja dobi človek popolnoma drugačno hojo, drugačno držanje in drugačen nastop; okornost in neokretnost se izgubita. Celo kretanje postane bolj gibčno in spretno. Ni ga sigurnejšega sredstva, da si pridobiš gibčnost in čedno rast, nego da se telesno vežbaš.

Da postaneš deležen vseh teh ravnokar naštetih dobrot ti ni treba nič drugega nego vsak dan žrtvovati pol ure za telesne vaje. Narava sama nas priganja, da se pridno gibljemo; le poglej otroka, kako težko mu je sedeti mirno. Ako si sedel par ur nepre-

STAR ZAKONSKI PAR

Mr. and Mrs. S. B. COBB.

Zakonska Cobb iz Nebraske, on je star 96 ona 91 let, sta poročena že 74 let, in njun najmlajši "otrok" je starec pri 61 letih.

mično, kako dobro ti de, če se moreš malo prehoditi; in zjutraj, kako si stegujemo ude, ki so za čas nočnega počitka pogrešali vsakršno gibanje! Oglejmo se malo po živalih; koliko se morajo mučiti telesno, da si priskrbijo potrebni živež in kolikokrat se morajo poslužiti svojega mišičevja, da se ubranijo sovražnih napadov.

Neizprosni boj za obstanek vlada med vsem živalskim svetom in ta boj sili živalstvo, da si vežba telesne sile. Ker je v naravi vse življenje urejeno po načelu velmodre smotrenosti, lahko spoznamo, da je vsem popolnejšim živalim telesno gibanje za zdravje naravnost potrebno.

Zelo napačno je misliti, da so telesne vaje le za popolnoma zdrave ljudi. Nikakor ne! Tudi slabotne in izrecno bolne osebe imajo od njih veliko korist, ako jih primerno negujejo. Smelo tr-

dimo, da se s primerno prikrojenimi vajami pri ozdravljanju mnogih bolezni dosežejo boljši uspehi nego z lekarniškimi zdravili. Lečenje s takozvano švedsko zdravlilno gimnastiko (telovadbo) ima med zdravniki mnogo privrženecv in to po vsej pravici; seve pa je prikladno le za gotove bolezni; vobče se lahko reče, da se imajo bolniki v akutnih, to je v naglo nastopajočih in potekajočih boleznih zadržati mirno; zdravlilna telovadba je umestna le v kroničnih, to je v zavlačujočih se boleznih. V prvi vrsti nam služi zoper bolezni, ki imajo svoj sedež v mišičevju in v sklepih; zoper skrnino, negibčnost v sklepih, skrivljenje hrbtenice itd. Ali tudi pri mnogoštevilnih drugih boleznih in nadlogah lahko dosežemo lepe uspehe. Mišično gibanje pospešuje obtok krvi, pri skrčevanju mišic se sokovi takorekoč izjemajo iz telesnih delov.

Dr. M. J. Pleše

zobozdravnik

ordinira

242 East 72nd Street
New York City
ob ponedeljkih in petkih
Tel. Rhineland 2065

2399 Silver Street
Ridgewood
Brooklyn, N. Y.
Tel. Evergreen 1445

Ob nedeljah ordinira po dogovoru.

ANTON ZBAŠNIK

JAVNI NOTAR,

oboda 206 Bakewell Bldg.

Pittsburgh, Pa.

(Nasproti sodnije).

Izdeluje pooblastila, kupne pogodbe, dolžna pisma, pobotnce, oporoke in PROŠNJE ZA DOBAVO SVOJCEV IZ STAREGA KRAJA. Cene nizke, delo točno in pravilno. Pišite ali pridite osebno. Informacije zastoj.

NAŠ DOM

(Our Home)

Slovenian Weekly issued every Thursday

Owned and published by: NAŠ DOM PUBLISHING CO. Inc.

Dr. M. J. Pleše, Pres.; Ignacij Hudé, Manager

Office: 261 East 10th Street, New York, N. Y.

Slovenski tednik za gospodarstvo, izobrazbo in zabavo. Izhaja vsak četrtek. Cene oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo. Naročnina, ki jo je poslati vnaprej, znaša \$2.00 za vse leto, \$1.00 za pol leta.

Za Evropo za vse leto \$2.50

Dopise, članke, naročnino in sploh vse, kar ima stik z uredništvom ali upravništvom, naj se pošlje na naslov:

NAŠ DOM, 261 East 10th Street, New York, N. Y.

Brutalni umor v Chicagu

Zgodovina kriminalistike Združenih držav je sicer bogata na vsakovrstnih in strašnih zločinih in umorih, toda brutalni umor dečka Franka v Chicagu bo kljub temu zahteval poseben prostor v zgodovini kriminalistike. V prvi vrsti že vsled tega, ker sta ta strašni zločin izvršila sinova takozvanih "boljših družin", torej družin, od katerih bi človek upravičeno pričakoval, da so deležni njihovi otroci take vzgoje, ki onemogoča taka zverinstva. In dalje: oni, ki je zločin zasnoval, je bil sijajen, talentiran dijak, ki je z vso vnemo visel na svojih študijah, kajti proučeval je tudi polja, ki niso spadala v njegov študijski delokrog.

Ta zločin se razlikuje od drugih tudi vsled tega, ker, dasi leže posameznosti dejanja jasno pred očmi, še sedaj ni natančno znan motiv tega strašnega dejanja. Navadno se išče pri vseh umorih najprej motiv dejanja, ki v večini slučajih privede oblasti tudi na pravo sled. Ali je bil v tem vprašanju pohlep po denarju vzrok umora? To je zelo dvomljivo, kajti mladima lopovoma ni manjkalo denarja. "Želja po avanturah" kot vzrok umorstva pa je nekaj čisto novega, toda eden od morilcev je izjavil, da je baš ta želja deloma zakrivila ta umor. Naj je bilo temu tako, ali kakor nadalje trdita, da sta se hotela naslajati na smrtnih mukah človeka, tega ne bomo tukaj preiskovali, dovolj pa je, da opomnimo na resničen francoski izrek, ki pravi, "da je človek od vseh živali najkrvoločnejša zver". Mogoče je dalje tudi, da ima motiv umora svoj koren v perverznm razpoloženju enega ali obeh zločincev.

Toda naj bo motiv že tak ali drugačen, gotova stvar je, da je ta zločin naravnost grozen in da sta zločinca dokazala, da ni v njunem bistvu ničesar človeškega, vsled česar se je od enega konca dežele do drugega oglašil klic po takojšnjem in strogem kaznovanju obeh zločincev. Mrežo, ki jo hočejo prebrisani advokatje splesti okoli teh dveh zločincev, je treba raztrgati in milijoni njihovih staršev ne smejo rešiti teh dveh krvoločnih tigrov, ki sta slučajno dobila človeško podobo, pred zasluženno kaznijo!

O OTROŠKEM DELU

Kljub temu, da imajo posamezne ameriške države posebne zakone in določbe o delu otrok, je vendar cenzus leta 1920 dokazal, da je v Zedinjenih državah preko milijon otrok, v starosti od desetih do šestnajstih let, ki si služijo kot delavci svoj kruh. Skoro 400.000 teh otrok je starih od 10 do 14 let. Nihče ne more zanikati, da bi morali otroci v tej mladosti pohajati šolo, ne pa delati.

Sedaj pa je pričelo zopet naraščati število otrok, ki delajo.

Izza leta 1920, ko se je vršilo zadnje tozadevno štetje, so zbrale Združene države statistične podatke o otroškem delu iz 34 mest, ležečih v šestnajstih različnih državah. Skupno prebivalstvo teh mest šteje 17 milijonov duš. Vsled pomanjšanja produkcij ev industrijah se je znižalo število otrok, ki so zaposleni v različnih obratih in upati je bilo, da se to število ne bo zope tdvignilo, toda zadnji dve leti pa je število delujočih otrok zopet narastlo.

Lansko leto je znašalo število dovoljenj, ki so bila izdana otrokom izpod šestnajstih let v onih mestih, 90.166, v letu 1922 pa je znašalo število teh dovoljenj za delo 75.686 otrok. Te številke se nanašajo samo na otroke, katerim je delo zakonito dovoljeno. — Koliko otrok pa je zaposlenih nezakonito, tega se pa ne more dognati.

Dodatek k ustavi Združenih držav glede dela otrok, ki je sedaj pred kongresom, bi vladi omogočil varstvo teh otrok pred izkoriščanjem, zlasti če bi delovala sporazumno s posameznimi državami.

Kongresu bi bilo omogočeno izdelati nove tozadevne zakone, posebno, ker amendment ne predpisuje nikakih predpisov ali prepovedi.

Zvezina vlada je v zadnjih desetih letih zelo razširila funkcije za povečanje bankarstva, trgovine in poljedelstva. V te svrhe je izdala milijone. Čemu naj bi torej žene odlašale in ne prisilile kongresa, da ukrene nekaj tudi v zaščito mladoletnih otrok?

Tu ne gre za nikak konflikt med pravicami posameznih držav in pravicami zvezine vlade, temveč gre tu za skupn osodelovanje, da se pripomore otrokom do njihovih pravic.

Predsedniki Wilson, Harding in Coolidge so vsi uvideli potrebo da je treba tozadevno nekaj ukreniti. V svojih govorih na kongres sta predsednik Harding in predsednik Coolidge pristajala na to, naj kongres izdela podrobnosti amendmenta o otročjem delu, da bo to pereče vprašanje enkrat končno rešeno. V programih tako republikanske kakor demokratske stranke se zahteva zvezina postava glede otroškega dela. Zato ne vidimo nobenega zadržka, da se ne bi končno ukrenilo nekaj v varstvo mladoletnih otrok.

ZNAČILNA STATISTIKA

Dr. Frederick L. Hoffman je pred kratkim objavil statistiko umorov in ubojev v Združenih državah. On je prišel do zaključka, da je bilo v Združenih državah tekom zadnjega leta umorjenih — najmanj 10.000 oseb. V mestih z nad 100.000 prebivalci so znašali ti umori procentualno 10.2 odstotka, in ker je ta procentualnost znašala v predpreteklem letu samo 9 odstotkov, je torej razvidno, da se je tozadevno stanje še poslabšalo. Najboljše stanje stvari vlada, po statistiki dr. Hoffmana v Jacksonville, Fla., Louisville, Ky., Charleston, So. Car., Ashville, Tenn., in Mobile, Ala. Dejstvo je seveda, da igrajo v teh mestih pri umorih veliko vlogo tudi plemenski boji.

V New Yorku, Chicagu, Bostonu in Clevelandu znaša tujerajeno inozemsko prebivalstvo 35, 30 oziroma 31 procentov, napram katerim mestom ima London samo 3 odstotke, Berlin 2.9 odstotkov in Pariz 6 odstotkov inozemskega prebivalstva. New York izkazuje v letu 1923 5.5 odstotkov umoritev napram 5.8 odstotkov v letu 1922. To število, primerjaje ga s številom v prej imenovanih južnih mestih, izkazuje, da so razmere tukaj znatno boljše. Vendar pa izkazuje New York v preteklem letu 300 nasilnih umoritev na pram 200 v Angliji, dočim je bilo v Londonu samem, kakor izkazujejo statistike, samo eno desetino umoritev napram onim, ki so bila izvršena v New Yorku.

Skoro nemogoče je najti in podati vzroke teh proporcijonelno tako različnih umoritev v naših in evropskih mestih. Dr. Hoffman meni, da je temu mnogo vzrok neomejena prodaja strelnega orožja in menimo, da ima v svojih naziranjih prav. Veliko število sličnih ubojstev s puškami in revolverji je naravnost zlačilno ter se da razlagati samo s tem, da imajo v mnogih družinah doma bodisi revolverje, bodisi puške, v nasprotju z Evropo, kjer je strelno orožje le malokje v posesti privatnih oseb. Če je torej tako orožje v stanovanju, je naravno, da se ta ali oni zateče k njemu v prepirih, ki nastajajo v družinah, ali pa tudi v šalah in igrah, ki seveda niso nikakor na mestu.

Vsekakor bi bilo abotno misliti, da smo mi krvoločnejši ali pa bolj nagnjeni k moritvi, kakor so drugi narodi. Ne, nič nismo krvoločnejši od drugih, toda le dejstvu, da imajo tako orožje pri roki, je pripisati to procentualno večino umoritev in ubojev, ki jih navaja statistika. Revolver je bil od nekdanje naše narodno orožje, in dokler bo dana ameriškem narodu možnost lastiti si to morilno orožje, dotlej se najbrž tudi stanje stvari ne bo izpremenilo.

V Los Angelesu, Cal., kjer so priredili več poskusov, kako vpliva različna gobda na različne vrste živali, so dognali, da "jazz" godba zelo ugaja opicam. . . Da, da, opice in "jazz banda"!

* * *

Kje so oni lepi časi, ko je bila Amerika še zavetišče in zatočišče zatiranih, ko je bila še azil borcev za svobodo narodov!

* * *

V Madridu na Španskem je nekdo iz političnih motivov ubil neklega urednika ter bil zato obsojen v dvanajstletno ječo. — Kako dobro de, ko vidimo, da je tudi eden od "naše sorte" nekaj vreden!

* * *

Sedaj delujejo znanstveniki na strašnih strupenih plinih. — Francija se hvali, da ima vse uničujoče bombe za metanje iz zrakov. Anglija in Nemčija pa trdita, da sta iznašli električne žarke, ki usmrte in uničujejo na velikanske razdalje. . . Vse to je posledica Versailleskega miru.

* * *

Britski anatom Sir Arthur Keyth je pronašel, da postaja človeški obraz vedno daljši. Nič čudnega v sedanjih časih! . . .

* * *

Kdor ni galanten pri dvajsetih letih, močan pri tridesetih, premožen pri štiridesetih in izkušen pri petdesetih, ne bo nikdar galanten, ne močan, premožen in ne izkušen.

* * *

Življenje brez prijatelja je slično življenju brez solca.

* * *

Oni, ki žele biti modrijani pri bedakih, so bedaki v očeh modrih ljudi.

* * *

Zemeljsk iparadiž in pekel sta zapopadena v besedi "ženska".

* * *

Potreba je najboljša šola življenja.

SLIKE IZ JUGOSLAVIJE

SLOVENIJA

(Dalje)

Dinarski predel na Slovenskem.

a) Kraški pojavi. Brez ostro izražene meje preidejo Julijske Alpe preko svojega sredogorskega predgorja v Dinarsko gorovje. Obenem se pokažejo na površini, sestojeci skoro samo iz apnenca, nenavadne oblike, takoimenovani kraški pojavi, ki jih nimamo nikjer, nego na apniških tleh. Kras se odlikuje po pusti, povečini goli, skaloviti površini, po velikem pomanjkanju vode; zanj so značilne posebne oblike v površini, kakor: škrape, škrablje ali žlebičje, vrtače ali kraške doline, kraška polja, dalje reke ponikalnice podzemne votline ali kraške jame z podzemnimi rekami in jezeri, kraška rdeča prst in naposled velikanske kraške planote, ki prevladujejo od Tolmina—Idrije—Vrhniko do Skadarskega jezera

Kraški pojavi so se razvili radi posebnih svojste v dinarskega apnenca. Ta je luknjičav, poln neštevilnih razpoklin in prepok; po njih pronica voda v globino, namesto da bi se, kakor je sicer normalno, odtekla po površini v doline. Pri pronicanju razkrajja voda s pomočjo ogljikove kisline, ki jo vsebuje, apnenec in na ta način širi prekope in luknjice vedno bolj. Ob malih navpičnih vodotokih nastanejo na površini vrtače ali kraške doline, to so okrogle, lijaste ali skledaste vdolbine, široke navadno v premeru 20 do 50 m, globoke povečini 5 do 15 m, s položnimi pobočji. Dno vrtače je običajno pokrito s precej debelo plastjo kraške rdeče plasti (crvenica), ki predstavlja neraztopni zaostanek po apnencu ter preostane na površini, ko voda kamenino raztopi, odnašajoč raztopljeno snov v notranjost. Kraška površina je najbolj na gosta posejana s vrtačami tamkaj kjer je ravna ali le malo nagnjena. — Voda pa izdolbe v apnenec tudi na površini dolge žlebičje, škrablje ali škrape imenovane, navadno po več dm globoke in 1 do 2 dm široke, z ostrimi vmesnimi robovi. Včasih je kraška površina po več sto metrov daleč preprežena z gosto mrežo takih žlebičev (kraško žlebičje); posamezne škrape so ponekod po več metrov globoke. — Kraška voda pronica po prepokah in luknjah vedno globlje, razširjajoč podzemne vodotoke potom razkrajjanja; iz njih se razvijejo naposled velike podzemne struge, sestojече iz navpičnih in vodoravnih delov; po glavnih teko prave reke, ki se na nekaterih mestih razširijo v podzemna jezera. Potom neprestanega razkrajjanja apniške podlage se premešča struga vedno globlje in dostikrat ostanejo velikanske podzemne votline brez vodotokov, ali pa šumi voda le kje ob strani. Take kraške jame so včasih po mnogo kilometrov dolge in nad sto metrov visoke in široke, odlikujoč se po krasnih kapnikih, ki jih stvori sipa. Voda, ki polzi po stenah navzdol ali kap-

lja s stropa na tla, izhlapeva ob stiku z zrakom in apnenec se izloči iz nje ter se strdi v kapnike. Kapnike, ki vise s stropa navzdol, imenujemo stalaktite, one, ki se dvgajo s tal, nazivamo stalagmite. Stalaktiti in stalagmiti neprestano rastejo in se naposled često združijo; tako nastanejo lepi kapniški stebri. Ako pa se to vrši v zelo veliki množini, se več stebrov združi v lepe kapniške stene, takoimenovana zagrijnala, zavese itd. Kapniki dajejo mnogim podzemnim jamam, ki jih je v dinarskem primorju natisoče, nenavaden čar, n. pr. v Postonjski jami, v Škočijanski jami pri Divači, v jami pri Dubrovniku in v mnogo drugih.

Kraške podzemne vode prihajajo na vnožju gorovja na dan v zelo močnih izvorih, ki se odlikujejo po izredno veliki množini vode. Često teče kraška reka po izvoru nekaj km po površini, nato pa nenadoma zopet ponikne, t. j. izgine v apniško notranjost, navadno v več požiralnikih; tako mesto imenujemo ponikvo ali ponor. Mnoge reke celo po večkrat poniknejo, n. pr. Ljubljaničica, Mrežnica na Hrvaškem, Trebinjčica v Hercegovini i. dr.; imenujemo jih ponikalnice ali ponornice. Največ ponikalnic imamo na kraških poljih. Kraška polja so ravne, na vseh straneh zaprte kotline v kraškem svetu, navadno podolgovate oblike, ležeče s svojo podolžno osjo v smeri Dinarskega gorovja. Navadno so zelo velike razsežnosti, 50—100 kvadratnih kilometrov in tudi več; največje, Livanjsko polje v Bosni, meri celo 400 kvadratnih km. Površina jim je pokrita z rodovitno prstjo. Navadno izvira na gornjem koncu polja ponikalnica, teče v počasnem, zelo zavitem toku preko ravnine in ponikne na spodnjem robu. Spomladi in jeseni, kadar preobilo dežuje, prinaša reka toliko vode, da poplavi vsa ravan več metrov na visoko. Kraško polje se spremeni v jezero, ki ostane po več tednov ali celo mesecev. Proti poletju voda zopet odteče skozi ponore in polje zopet suho. Poplave se ponavljajo vsako leto; zato govorimo o perijodično poplavljanjih poljih ali o presihajočih jezerih, kakor n. p. Cerknjsko jezero,

Popovo polje v Hercegovini i. dr. Velika večina kraških polja spada k presihajočim jezerom; v nekaterih trajajo poplave le nekaj mesecev, drugod celo do ¼ leta. V takih pa je seveda površina ravnine prikladna le za travnike in pašnik. Na nekaterih kraških poljih so z razširjenjem požiralnikov omejili poplave in s tem povečali površino kulturnega zemljišča (n. pr. na Livanjskem polju v Bosni).

Značilne za Kras so mnogoštevilne planote. Tu imamo malo stemenastih pogorji ali gorskih vrst, marveč povsod prevladujejo obširne, več ali manj ravne planote, nad katerimi se dvigajo posamezne višje gore ali gorski sklopi. Planote se dvigajo često v obliki stopic druga nad drugo. Prevladovanje planot pospešuje razvoj kraških pojavov.

Ker ni normalnega vodnega odtakanja na površini, nimamo na Krasu normalne mreže dolin z rodovitno prsteno naplavino. Zato je promet na Krasu mnogo težavnejši nego drugod. Mnogo urhoda je često vsa površina gola in pusta, razdrapan, robot skalovit svet; vso prst odnese voda v podzemne vodotoke, na površini pa ostane nerodovitna goličava, ki trpi neznosno pomanjkanje vode in na kateri se drži le tuintam posamezno nizko, krivenčasto drevje in grmičje, brinje ali redka borna trava s pustimi zelišči. Vrtače, katerih rdečo prst običajno kmetje ogradijo z visokimi kamenitimi ogradami, da je ne odnese burja, in pa kraška polja, to so povečini edine rodovitne oaze v kraški puščavi.

Nekaj prepereline ostane vendarle tudi na kraški površini, toda odnese jo sproti burja, ki pihava v kraškem primorju z izredno silovitostjo, ali pa jo odplavijo silni nalivi, ki so tu običajni. Kjer pa vlada zatišje in je lega ugodnejša, imamo tudi na Krasu lepe gozde. V splošnem so gozdi čimblize morju, tem redkejši kar je posledica pomanjkanja poletnega dežja. Mnogo gozdov pa so izsekali Benečani, a mnogo so jih uničili domačini, bodisi sami s sekanjem, bodisi njihova živina (koze in ovce), ki objeda vejje. Ako je namreč drevje odstranjeno, tedaj burja in nalivi

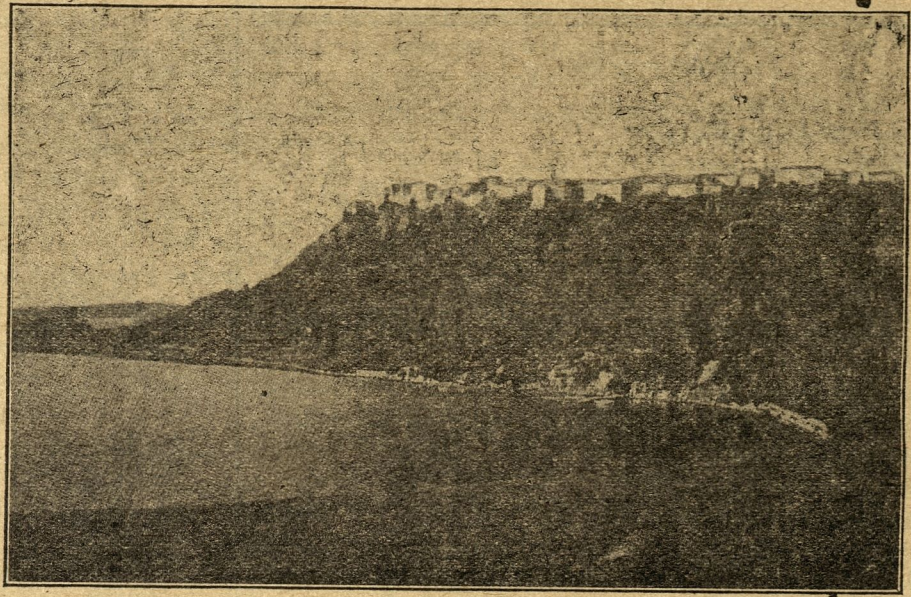
odstranijo preperelino. V zadnjih letih so začeli Kras umetno pogozdovati.

Ozemlje, na katerem se pojavljajo kraški pojavi, imenujemo Kras. Toda nimamo povsod vseh kraških pojavov naenkrat; čim več jih je skupaj, čim izraziteje so razviti, čim več je goličav in nerodovitne površine, tem hujši pravimo da je Kras. Najhujši Kras imamo v bližini jadranske obale od Gorice in Trsta do Skadarskega jezera, najbolj e kraške kraške dežele so poleg Istre Dalmacija, Hercegovina in zapadna Črna gora. Čim bolj se odaljujemo od tega primorskega predela, tem milejši je Kras, dokler naposled ne preneha, nekako na črti: Vrhniko—Novo mesto—Karlovec—Krupa na Uni—Jajce—gornja Neretva—Nikšič—Podgorica. Osamljeno pa se javljajo kraški pojavi tudi drugod n. pr. pri Prespanskem jezeru, v zapadni in vzhodni Severni Srbiji.

goropisni pregled slovenskega

Krasa. a) Vzhodni slovenski Kras. Nekako zapadno od železnice Ljubljana—Novo mesto pričinja Kras, ki sestoji iz posameznih planot, med katerimi se vlečejo podolžne doline ter nizi kraških polj s ponikalnicami. Planote so povprečno 500 do 700 metrov visoke, posamezni grebeni in vrhovi na njih pa so še mnogo višji. Dasi imamo vrtače, podzemne jame, ponikalnice in kraška polja, vendar je kraške goličave prav malo, a zelo mnogo gozda; tudi rodovitnega in obdelanega zemljišča je mnogo, največ seveda v poljih in dolinah. Največja podolžna dolina je ob gorenji Krki, ki prihaja kot močan izvor na dan v bližini jugovzhodnega Suha Krajina, ki se odlikuje po silnem pomanjkanju vode v poletni dobi. Še zapadneje se vleče niz kraških polj in dolin, med njimi najiminitnejša Kočevsko polje in Ribniška dolina s ponikalnicami. Zapadno se širi prostrana Bloško-Rakitniška planota ki jo na zapadu obmejuje niz polj (Ložko, Cerknjsko in Planinsko polje). Bloško-Rakitniška planota se na severu zaključuje z višjo skupino Krimskega hribovja, s Krimom (1106 m) kot najvišjim vrhom.

(Dalje prihodnjic).

Martinščica ob Reki. Tu je velik mornariški lazaret.

MOJI DOŽIVLJAJI V TIBETU

Spisal Sven Hedin, slavni raziskovalec nepoznanih delov sveta
Prevel — A. Šabec.

(Nadaljevanje)

— Ali se je to že kdaj primerilo?

— Da, pred tremi leti je umrl neki lama, ki je bil 15 let zazidan; pred 13 leti pa je umrl nekdo drugi, ki je preživel 40 let v temi. V samotarski koči samostana Gandan-gumpa pa je bil celo neki lama, ki je preživel 69 let svojega življenja v taki zazidani luknji.

— Ali lama, ki mu nosi jest, nikoli ne govori z zazidanim samotarjem?

— Če bi se to zgodilo, bi si s tem nakopal tak menih večno pogubljenje, zazidani samotar pa bi zastoj opravljal tri leta pokore, kajti tri leta se mu ne bi vstela.

— Ali sliši sedaj najin pogovor?

— Ne; zidovje je mnogo predebelo. Pa tudi če bi nas lahko slišal, nas ne bi poslušal, kajti on sedaj moli ali pa čita ob svetlobi majhne svetilke, ki je napolnjena s surovim maslom, iz svetih knjig Kadar svetilka ugasne, je notri popolna tema.

— In kadar umrje?

— Tedaj zavijejo truplo v belo rjuho ter ga na grmadi sežgo. Njegov pepel se pomeša z ilovico, iz katere se naredi mala piramida, katero se potem postavi na kameniti spomenik. Truplo navadnega lame pa se razseka ter vrže pticam ujedam v hrano. —

Preteklo je od tedaj mnogo tednov, predno sem se mogel iznebiti misli na te grozopolne predpriprave Tibetčanov za Nirvano, to je življenje p osmrti, kakor si ga oni zamišljajo.

Nevaren prehod preko Satledš reke.

Pri samostanu Kšunglung smo prvokrat prekoračili Satledš reko. Njena širina je tukaj znašala sicer samo trinajst metrov, toda drla je globoko doli v zarezi med pečevjem. Most, ki je vodil preko te reke, je počival samo na dveh, zelo gugajočih se stebrih ter je bil samo 120 centimetrov širok in ni imel nikake ograje. Med pečevjem in kamenjem pa je bobnela reka proti dolini.

Neki Tibetanec nas je svaril pred tem mostom, toda preko smo morali na vsak način. Zato je bilo najprvo, kar smo storili, da smo ga temeljito preiskali. Most se je res zelo gugal, toda kazalo je, da bo vseeno držal. Najprej sem dal prenesti preko mostu prt-ljago, nato pa je prišlo na vrsto naših desetero koz. Ko so opazile bobnečo vodo pod seboj, so se ustrašile ter pričele riniti nazaj. — Toda Tibetanci so jih zapodili naprej, nakar so se pričele riniti preko mostu. Po velikem trudu smo res vse srečno spravili na drugo stran.

Kozam so sledili mezgi, drug za drugim. Ti so bili čisto mirni, brez obotavljanja so stopili na most, elastično so stopali naprej ter medpotoma ovohavali pot pred seboj.

Naši konji pa so bili vsi iz Tšangtsanga ter še niso nikoli v svojem življenju videli nobenega mostu. Prvi konj, ki je stopil na most, se je ustrašil, se obrnil ter skočil nazaj. Nato sta še nadaljna dva sledila njegovemu vzgledu, zato jih je bilo treba posamezno spraviti preko mostu, kar smo storili s tem, da smo jih spredaj pri gobcu vlekli in zadaj poganjali.

Končno sta ostala na tej strani reke samo še oba belca, katera sem kupil v Kamba Tsenamu. Ta dva pa sta se odločno uprla in nikakor ju nismo mogli pripraviti, da bi stopila na most. Da bi ju pomiril, sem dal še enkrat kože prepeljati na to stran in zopet nazaj. Tedaj pa se je en belec opogumil ter zdirjal s tako naglico preko mostu, da je skoraj pohodil kože.

Nato pa je prišla vrsta na mojega jezdnega konja, ki me je prenesel 800 kilometrov daleč od Kamba Tsenamsa, ki je dvakrat prehodil strme labirinte Transhimalaje in ki se ni dozdej ustrašil nobenega jezera, nobene reke. Ko pa je zagledal pod seboj bobnečo reko, so mu odpovedali živci. Tresoč se kot trepetilka, je stopil na ozki most. Ko pa je došel do sredine, ga je premagal strah. — Ljudje na oboji strani mostu so ga vlekli za dolgo vrv, kolikor so mogli, toda on je stal na mostu kakor pribit, nato pa se je bliskovito obrnil, tako da je gledal naravnost v reko, ki je bobnela pod njim. Tedaj so se njegove oči od preplašenosti zaiskrile, in v naslednjem trenutku je naredil silen skok, naravnost — v valove! V zraku se je še obrnil, nato pa treščil vznak v reko. Peneči vrtinec ga je zgrabil in v trenutku nam je izginil izpred oči.

Mi smo brž stekli od mostišča ob reki navzdol. Nekako 70 metrov niže se je reka zopet razširila ter tekla mirno naprej. Pričakovali smo, da bomo vsak hip ugledali razbito truplo konja na površini.

— Tam-le je! — je zaklical naenkrat Lobsang.

— In živ je in plava! — je kričal Kuttis.

In res! Sredi reke se je pojavil moj zvesti dirkač, ki je krepko plaval proti kopnini. Še par skokov, in bil je na bregu, kjer se je otresel vode, zaprhal parkrat skozi nozdrvi, nakar se je pričel mirno pasti. Köt je bilo videti, mu ni kopel prav nič škodovala, temveč nasprotno, se koristila. — V družbi Lobsanga in Kutusa sem potem šetal po zavutih ulicah samostanskega mesta ter naredil par skic, — najprej sem narisal stara samostanska vrata in potem pri-

Dočim sem bil še s tem zaposlen, je stopil iz hiše nek samostanski brat, prišel je k meni ter rekel: — Pojdite z mano v priorojevo hišo.

— Z veseljem! Ali želi priorojevo govoriti z menoj?

— Ne, njega ni doma. Toda Tšangtse je poslal po vas. — Tšangtse je bil visok uradnik, ki je upravljal posvetne in ekonomske zadeve samostana.

Mi smo sledili bratu po stopnicah, nakar smo zavili v temačen hodnik, ki je vodil v malo sobo z velikimi okni. Tam je sedel na divanu Tšangtse, pred njim je stal z medjo okovan zaboj. Bil je to debel in masten človek, da se je kar svetil od masti in umazarije. Na njegovi debeli glavi je čepela svilen kitajska čepica, preko ram je imel ogrnjen plašč, iz katerega so gledale njegove, do ram gole roke. Pozdraviti se mu ni zdelo vredno, zato sem sel, ne da bi čakal njegovega povabila.

Nekaj časa me je ta nestvor molče motril. Končno pa je vprašal z ubitim, zaspanim glasom: — Odkod prihajate?

— Iz Taši-lunpo, od taši-lame.

— To vem.

— Čemu me torej vprašujete?

— Ali imate potni list iz Lhase?

— Ne.

— Tedaj se ne smete pokazati v Totlingu.

— Saj ravno zato hočem po najkrajši poti v Indijo.

— To bomo šele videli. Najprvo si moram narediti nekaj beležk.

Kako vam je ime in kako se pišete?

— Sven Hedin.

— To vem.

— Čemu torej zopet vprašujete?

(Dalje prihodnjič.)

DVE TRGOVINI S SLAMNIKI

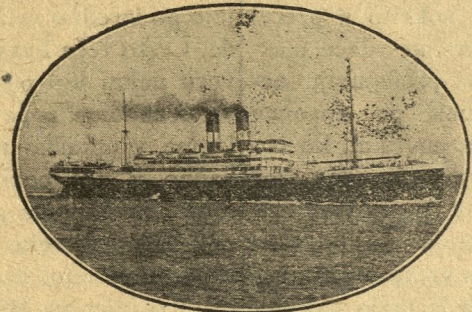
CERAR & LACYAN

2579 Myrtle Ave. (blizu Slocum St.)

in 429 Broadway (blizu Hewes St.)

Rojaki: kupujte svoje slamnike pri nas. Mi vam prihranimo \$1.00 pri vsakem slamniku.

V naši zalogi dobite najmodernejše modele. Naša cena je tako nizka, da Vas staneta dva slamnika pri nas toliko, kakor drugod en sam.

DIREKTNO POMORKO ZVEZO

z domovino nudi

JUGOSLOVANOM

COSULICH LINIJA

koje parniki plujejo iz New Yorka na Dubrovnik in Trst.

Parnik **President Wilson** odpluje 24. junija in 8. avgusta.

Parnik **Martha Washington** odpluje 12. julija in 6. sept.

Potniki III. razreda so nastanjeni v kabinah.

Vožnja III. razreda do Trsta znaša: Na **President**

Wilson \$100, na **Martha Washington** pa \$95.

Za nadaljna pojasnila se obrnite do pooblaščenih agentov ali pa na

PHELPS BROS & Co.

2 West Street, New York. N. Y.

JOSEPH CESARK REAL ESTATE

Prodaja hiše in lote. Odprto ves dan do 9 zvečer.

42 Halleck Ave. Ridgewood, L. I.

Telephon: Evergreen 6566

Grozen zločin perverznh milijonarjev

Mlada čikaška milijonarja sta izvršila umor, čigar motivi nimajo para v zgodovini kriminalistike. — Oba mlada, oba nadarjena in visoko naobražena visokošolca, sta umorila poldorastlega dečka. — Ali bodo sploh kdaj rešene tajne njihove psihoze? — Petnajst milijonov dolarjev je pripravljenih v njuno obrambo.

Te dni je izginil z doma svojih staršev 14-letni Robert Frank, — sin čikaškega milijonarja Franka. Kmalu potem pa so našli golo dečkovo truplo v nekem močvirju izven mesta; truplo nesrečnega dečka, je bilo zatlačeno v neko cev, kakršne rabijo pri kanalizacijah. V bližini umorjenega dečka so našli tudi roženo obroblicna očala, ki so privedla detektive na sled morilcev. Izkazalo se je, da sta morilca 19-letna Nathan Leopold in Richard Loeb, sinova čikaških milijonarjev.

Oba morilca sta univerzitetna dijaka in briljantna učenca.

Leopold, pri katerem se uresničuje prislovica, da se zgodnja zlerost v perverznosti konča, je že zaslovel vsled svojih študij in opisov o življenju ptic. On je naravoslovec in lingvist ter govori in piše sedmero jezikov. — Poleg študij pa se je tudi pridno pečal z obvezno in erotično literaturo ter je študiral italijansčino v glavnem zato, da je mogel v originalu čitati povesti Pietro Arretina. — Loeb pa je študiral pravo ter je postal že z 19 letom doktor filozofije.

Pred policijo sta izjavila, da sta se bavila z mislimi glede odvedbe kakega dečka že dlje časa, že nad leto dni, da pa sprva nista imela namena koga umoriti. — Končno pa sta se odločila, da odvedeta in ubijeta sina milijonarja Franka, in sicer zategadelj, ker sta želela videti, kako človek umira in ker sta si želela nenačnega dogodka in avantur.

Nekega dne sta čakala v bližini šole, v katero je zahajal umorjeni deček, z avtomobilom, in ko sta ga ugledala, sta ga pozvala v avtomobil. Ko je bil deček v avtomobilu, sta ga udarila po glavi z ovitim dletom, nakar sta mu vrgla vrv okoli vratu ter ga zadavila. Vse je bilo končano v eni minuti, kakor izjavljata. Nato sta odpeljala dečka na ono samotno mesto, tam sta truplo slekla ter je porinila v ono cev. — Ko sta izvršila svoje strašno dejanje, sta pisala dečkovim staršem pismo, v katerem sta jima ukazala, naj pošljejo na gotovo mesto 10.000 dolarjev, če hočejo dobiti zopet sina, ki pa je še živ in zdrav, dasi je bil že davno ubit. Pismo sta seveda podpisala s fingiranim imenom. Tudi odkupnino sta zahtevala le radi avanturističnega razpoloženja, kajti za denar jima ni bilo, ker sta ga imela sama dovolj.

V ječi sta se obnašala sprva zelo hladno in samozavestno ter izjavljala, da ne vesta ničesar o umoru. Ko ju je sodnik vprašal, kje sta bila prejšnji dan, je eden od njiju izjavil, da sta se vozila okoli s svojim avtomobilom. — Sodnik je takoj poslal detektive povprašat, koliko je resnice na celi stvari, in ti so izvedeli od šoferja dotičnega mladeniča, da je bil njegov avtomobil ves prejšnji dan v garaži ter da se ni nih-

če vozil z njim, ker so ga nekaj popravljali. Sedaj je bilo torej dokazano, da sta mladeniča lagala in da sta rabila pri izvršitvi umora drug avtomobil.

— Vse je opravičljivo v interesu znanosti in vede, tudi umor, — je dejal Nathan, govorec o umoru. Hotela sva dognati in videti gotove simptome pri umirajočem, in če se pri iskanju znanosti žrtvuje človeško življenje, to ni zločin.

Sedaj zvrčata krivdo drug na drugega. Loeb izjavlja: — Leopold pravi, da sem bil jaz oni, ki je udaril dečka po glavi, toda to ni res, ker sem sedel jaz pri krmitu, dočim je bil on zadaj in on ga je tudi udaril po glavi ter ubil. Toda tega ne pravim vsled tega, da bi hotel morda s tem reči, da sem manj kriv, nego on. Ne, kriva sva oba enako. — Detektivni so nato oba vzeli seboj, ko so šli na mesto umora. Tam sta morilca pokazala, kje sta zakopala nekatere dečkove stvari, katere so res našli na mestih, ki sta jih označila. Vozeč se z detektivni nazaj v jetnišnico, se je Nathan, ki je neprestano nervozno pušil, obrnil k policijskemu šefu, vzel iz žepa smodko ter mu jo ponudil z besedami: — Ali bi vzeli smodko, ki vam jo ponuja morilec. — Policijski šef se je nasmehnil, vzel smodko ter si jo zapalil.

Očeta obeh morilcev sta izjavila, da bosta storila vse, kar je v njuni moči, da rešita svoja sinova vešal. Za zagovornišтво in razpravo imata pripravljenih že 15 milijonov dolarjev.

Ta umor vzbuja po vsej Ameriki največjo senzacijo. Značilno je, da sta oba morilca žida, in takisto je bil žid tudi umorjeni deček. —

Glede teh dveh lopovov prihajajo vedno lepše reči na dan. — Sedaj se je oglašil Charles Ream, mlad taksi-kab šofer, ki je izjavil pred sodiščem, da sta ga ta dva lopova lansko leto napadla ter izvedla na njem operacijo, s katero sta ga oropala njegovega moštva ter njegove moške sile.

Šofer je stal na vogalu Pete ulice in Dorchester Ave., ko sta se pripeljala mimo v avtu dva mlada moža, ki sta ga napadla ter potisnila v svoj avtomobil. — Ko se je začel avto pomikati naprej, sta ga pričela tolči po glavi, da se je onesvestil. — Tri ure zatem se je zbudil iz nezavesti na samotni preriji v bližini Avenue G. Zvijajoč se v bolečinah je opazil, kako operacijo sta izvršila na njem satana v človeški podobi.

Ko so mlada lopova konfrontirali s šoferjem, so se slednjemu zaiskrile oči in glasno je zaklical: — Da, to sta lopova, ki sta me onesrečila! Pozitivno ju poznam! Policija je sedaj mnenja, da je dobila s tema morilcema tudi morilca dijaka Tracy-ja, ki je bil najden v jutru dne 23. novembra

1923 v bližini njunega doma ubit. Bil je udarjen na sence z "black jackom" in ustreljen.

Na domu mladih lopovov so našli njuno okrvavljeno obleko in čevlje ter dve avtomatični pišto-li. Vprašana, če sta imela dotičnega dne, ko sta umorila mladega Franka, revolverje seboj, sta pritrdila ter izjavila, da bi bila ustrelila vsakega, ki bi se približal tedar avtomobilu, ko je bilo v njem dečkovo truplo.

Mlada lopova se zdaj hvalita v ječi, da bosta njuna očeta s svojimi milijoni podkupila porotnike, in da bo njuna kazen primeroma-majhna. — Ljudski sentiment v Združenih državah in posebno v Chicagu pa je napram tema zverinama v človeški podobi, tak, da ju bodo morali sodniki obsoditi na smrt, kadar se jima krivda dokaže v vseh podrobnostih.

IZ ŽIVLJENJA.

Te dni je odplul v Evropo parnik Aquitania, s katerim se je odpeljalo v Evropo tudi mnogo ameriških turistov. Med potniki je bil tudi Ho Kum Tong, — bogat kitajski bankir in filantrop, ki se je ob priliki svojega odhoda iz Hong Konga pred par tedni poslovil od svojih 22 žena in od cele armade svojih otrok, da odide v London, kjer ga bo odlikoval angleški kralj.

Ko se je Mr. Ho pojavil na krovu, opravljen v krasno svilen mandarinško obleko, je seveda izzval med potniki mnogo pozornosti.

— V New Yorku sem se imenitno zabaval — je dejal časni-

karskim reporterjem. — Obiskal sem več ameriških gledališč in rad priznavam, da so vaše igralke prave krasotice. Toda, ne bojte se — seboj domov ne bom vzel nobene, kajti že itak imam 29 žena in poleg tega sem prestar, da bi nameraval sedaj doseči Salomonov rekord.

Kitajec je nadalje izjavil, da se izvrstno razume s svojimi ženami in istotako da se tudi same med seboj dobro razumejo. — Ta Kitajec mora biti res v vseh ozirih pravi junak! . . .

Miss Violet Nagle se je imela te dni poročiti z Mr. Gibsonom, toda njeno poročno potovanje se je izpremenilo v mrtvaški spreved, ko se je tega najmanj nadejala. Njenega zaročnika je na postu k nji zadel voz poulične železnice ter ga na mestu ubil. — Po dvodnevnem sikanju ga je našla v mrtvašnici bolnice v Jamajci, L. I. nakar je dala truplo odpeljati v Altono, Pa., k njegovim svojcem, ki so pričakovali v okrašenem stanovanju novoporočeni par. — Čudna in težka so pota usode!

V napačnem vlaku.

Sprevodnik California Limited vlaka, ki vozi med Chicago in Los Angeles, je med vožnjo opazil, da nek potnik neprenehoma vzdihuje in se joka. Že ga je nameraval vprašati, kaj mu je, pa si je mislil, da je najboljše, da se za zadeve drugih ne briga. Tretji dan pa se le ni mogel zdržati ter ga je vprašal po vzroku njegovih bolečin: Povejte mi vendar, kaj je pravzaprav z Vami? — Oj, oj, pravi potnik: "Že tri dni se vozim z napačnim vlakom."

GEORGE BRAUTIGAM

439 East No. 9th Str.

New York, N. Y.

POGREBNIK IN BALZAMIRAR

Se priporoča Slovencem v New Yorku

Telephone Orchard 2495

ANTHONY BIRK

Sobni slikar in pleskar

359 Grove Street

Brooklyn, (Ridgewood), N. Y.

SE PRIPOROČA ROJAKOM ZA OBILNA NAROČILA

CENE ZMERNE — DELO ZANESLJIVO

Telefon: Evergreen 5506.

SPIESS Photo Studio

54 — 2nd Ave., New York, N. Y.

Priporočam se v izdelovanje vsakovrstnih umetniških fotografij, kakor posameznih oseb, krstov, porok itd. Delo izoorno, postrežba točna, cene nizke.

Kadar ste namenjeni se slikati, se oglašite pri meni, in jaz Vam jamčim, da boste z mojim delom zadovoljni.

PLESALKA IZ ŠEMAHE

NOVELA

Spisal Gobineau. Prevel — A. Š.

(Dalje)

Skoraj še bolj kakor opojno pijačo, pa sovraži Evropejce, kar ji bo, kakor jo poznate, tudi po godu. In končno je tudi zelo bogat. Jaz poznam njegova poststva, ki se raztezajo v okolišču treh vasi okoli Batuma, poleg tega pa mu donšajo velike dohodke tudi rudniki srebra v Gimis Khani. No, kaj pravite k temu?

— Jaz zelo ljubim Um Džehano, je odvrnila učiteljica plesa. — Ona je moja adoptirana hči. — Moje srce krvavi že ob samih vaših besedah; kaj naj postane iz mene, če se bom morala ločiti od otroka? To je treba dobro premisliti. Koliko pa bi dobila jaz, če bi privolila v tako žrtev?

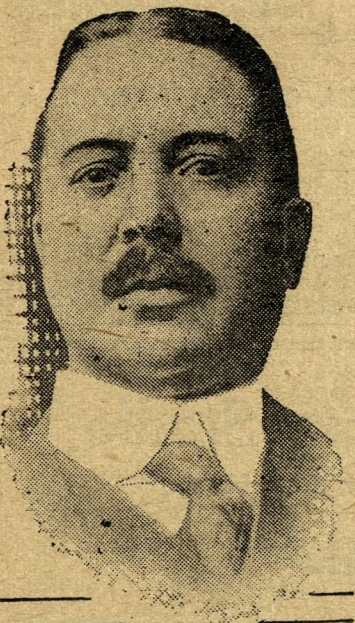
Grigorij Ivanič si je zamišljen pogladil brado.

— To je v resnici važna stvar. Um Džehan naj bi dobila tretjino tega, kar bo plačal kajmakan: drugo tretjino dobim jaz, kot glavni povzročitelj te srečne zveze, preostalo tretjino pa si bosta razdelila vidva z našim ljubim prijateljem, policijskim načelnikom. Kupec ponuja dvatisoč srebrnih rubljev.

— Dvatisoč srebrnih rublev? — je odgovorila učiteljica plesa z izrazom osuplosti, — kam pa mislite? Kako ste le mogli poslušati tak predlog! Dvatisoč srebrnih rubljev za deklico, ki je pravi biser kreposti in nedolžnosti, ki nikdar drugače ne pleše kot samo pred najvplivnejšimi ljudmi, pred generali in polkovniki, in kvečjemu — enkrat ali dvakrat se je to zgodilo — pred podpolkovniki! Dvatisoč srebrnih rubljev za deklico, ki govori ruščino in francoščino, kakor bi ta dva jezika sama iznašla, za deklico, ki zna poleg tega čitati in pisati in ki se še celo na zemljepis razume! Deklica, ki. . . !

Grigorij Ivanič ji je z nežno zapupnostjo položil roko na usta in pričel od svoje strani nadaljevati

"APOSTOL" ANDERSON

WILLIAM H ANDERSON

Na sliki je videti licemerskega "evangelista" Andersona, katerega so dokazali goljufijo ter ga poslali za dve leti, kamor spada — Sing Sing. Propagiral je prohibicijo ter si naredil s to propagando premoženje.

litanije: — Da, za deklico, ki je očarljiva, toda tudi zelo suha, ki ima modre, toda ne posebno nežno gledajoče oči, za deklico, ki je sicer v mnogih dobrih in lepih stvareh dobro podkovana, ki pa se ne zna nič slabše posluževati noža, o čemer nosim sam dokaz na svojih plečih; skratka za deklico, ki je poosebljen vrag. — Zanj plačati dvatisoč rubljev, se pravi, kolikor mogoče drago kupiti svojo lastno nesrečo.

— Toda meni bi pripadla samo šestina vsote in nič več?

— Tretjina, hočete reči

— Kako to? Saj pravite, da bi morala tretjino delitis Pavlom Petrovičem!

— Nikar se ne delajte tako! Saj vem, da mu boste itak vse odvzeli, ne glede na to, kar ste mu že. Ali mi verujete, da se Pavel Petrovič, kadar je pijan, vedno razjoka na mojem srcu, češ, da ga vi pehate v nesrečo? Grigorij Ivanič, pravi v takih trenutkih, — ta ženska je lepa, ljubezniva, zapeljiva in ona me bo spravila v prerani grob. Da, v grob, in sicer golega, kakršen sem se rodil, kajti pustila mi ne bo ničesar! Nato pa prelije potoke solza; jaz mu moram obrisati oči ter ga osebno spraviti v postelj. Ne govorite torej nikakih neumnosti! Vi boste dobili zase tretjino, če pa nočete, pustite!

— No, prav! Grigorij Ivanič, vi ste meni kot pravi oče, tega ne morem nikoli dovolj poudariti. Če sem sama, tedaj si dostikrat mislim ter pravim sama sebi: — pomisli le, da je Grigorij Ivanič tvoj oče! Samo to vas prosim, recite Pavlu Petroviču, naj mi podari zlato uro, na kateri so vrezane cvetlice, tako, kakršno ima žena provincijalnega gubernerja, nato pa bova naprej govorila o tej zadevi.

— V take stvari se ne mešam. Vi lahko dobite od Pavla Petroviča, karkoli hočete, ne da bi za to potrebovali kakega posredovalca. Sicer pa čas hiti. Ali mislite že danes kaj ukreniti v zadevi naše kupčije?

Učiteljica plesa je izrazom pokorščine kimala z glavo od desne na levo.

— Vam ni mogoče ničesar odreči, Grigorij Ivanič! Valahi! Bilahi! Talahi! Takoj se bom podala na delo; toda prosim vas, podarite mi vendar v spomin na vašo dobroto tisti-le prstan s turkizom, katerega nosite na levi roki. Turkizi prinašajo srečo!

Grigorij je z ljubeznivim smehljanjem potegnil prstan s prsta ter ji ga izročil. Učiteljica plesa ga je vzela ter se z njim najprej doteknila svojega čela, potem pa potegnila iz nedrij malo vrečico iz kašmira ter spustila prstan k ostalim dragocenostim, ki jih je tam hranila in ki so bile že starejšega datuma. Kmalu nato se je Grigorij Ivanič poslovil, in takoj za tem se je dvignila tudi učiteljica plesa s svojih blazin ter odšla iz sobe, držeč v eni roki čibuk, v drugi rožni venec. Mimo

Avtomobilisti pozor!

Vaši najljubši tajerji se vam nudijo po znižani ceni. Pri meni dobite tajerje in tube vseh vrst po znatnem popustu. Dajte mi priliki, da Vam z dejanjem dokazem, kar trdim. Prepričan sem, da boste z mojo postrežbo in z znižanimi cenami zadovoljni.

Enkrat moj odjemalec — vedno moj odjemalec.

AUERBACH

976 Bushwick Ave. (Blizu Grove St.)

Brooklyn, N. Y.

Tel. Jefferson 9140

Nekaj za vsakogar

Narava sama ustvarja ob tem času razpoloženje za veselje in glasbo. Kot trgovec z muzikalijami hočem tudi jaz prispevati svoj delež k povečanju tega razpoloženja in nudim nekatere instrumente po posebni znižani ceni.

HARMONIKE.

Harmonike, trovrstne, trikrat uglašene nemškega ali štajerskega modela, \$45.00, skupno s škrinjico in prevoznino \$48.00.

Harmonike, štirivrstne, dvakrat uglašene, nemški model, \$47.00 s škrinjico in prevoznino \$50.00.

Harmonike, štirivrstne, trikrat uglašene, nemških model, \$55.00 s škrinjico in prevoznino \$58.00.

Harmonika s klavirskim tipami, 34 melodijskih tipk in 94 basov za sedaj samo \$85.00, skupno s škrinjico in prevoznino.

Harmonika, dvovrstna, trikrat uglašena za začetnike \$16.00 s škrinjico in prevoznino \$18.00

... **Harmonika**, trivrstna, hromatična, s škrinjico in prevoznino samo \$55.00.

GRAFOFONI.

Prava Columbia grafonola. Model K, za katero bodite drugje navadno plačali \$150.00 Vam jaz nudim skupno z 10 ploščami za samo \$98.00.

Grafon za samce in za zabave na prostem, je pritrjen v škrinjico katera se zapre in zaklene, in se zato lahko prenese kamorkoli. Skupno s 5 ploščami stane samo \$28.00.

Grafon z imenom **Import** 8 palcev visok, 14½ širok in 15½ palcev dolg, skupno s 3 ploščami samo \$16.75.

Glasonola, je samo za spoznanje manjši in reprezentira največji bargain kar se Vam jih je kedaj nudilo v tem oziru. Skupno s tremi ploščami stane samo \$13.75.

GRAFOFONSKE PLOŠČE.

Moja zaloga obsega nad 50 različnih slovenskih plošč, večinoma ameriškega izdelka, a nekaj tudi importiranih. Dalje imam znatno število najboljših drugo-jezičnih plošč. Cene od \$0.35 do \$1.25 za ploščo. Pišite po cenik, ako ga še nimate.

PIANO ROLE.

Moj cenik obsega nad 90 slovenskih in drugih piano rol, med kateri dobite najbolj popularne Ameriške, nemške, češke, itd. Cena od \$0.60 do \$1.25.

VIJOLINA.

Prvovrstne importirane vijoline, skupno s strunami in škrinjico po \$8.50, \$10.00, in 12.50. Drugod bodite plačali za enake vijoline od \$5.00 do 15.00 več.

CITRE.

Najboljše importirane citre, po \$14.75, \$22.00, in \$34.50. Drugod bodete plačali za enake citre od \$15 do \$25 več.

KITARE.

Izvrstne kakovosti po \$7.00.

TAMBURICE.

Prav kar sem dobil iz Evrope instrumente za več tamburaških zborov ter jih nudim po izredno nizki ceni ki je najmanj 25 odsto nižja kakor kjerkoli drugod. Pišite po ceno.

VRTNA SEMENA.

Importirana starokrajška semena se letos prvič nudijo ameriškim rojakom in sicer imam na razpolago nasledna semena:

Salata ljubljanska, ledenka (ajserca) Endivija, zimna zgubančena, motovilec ali repincelj, motovilec holandski, Repa, kranjska okrogla za kisanje, Zelje, ljubljansko, kasno, Majaron, grničasti, Šetraj večletni zimski, Timjan zimski, Zavbelj, Kislica slovenska, Nageljček dišeči magaretni, Nageljček dunajski, Begonija lepa mešana, Fuhsija hibrida.

Zavitek vsakega posamenega stane 15c skupno s poštnino.

AMERIŠKA SEMENA.

V zalogi imam tudi veliko raznovrstnih ameriških semen Pišite po cenik.

POSEBNOSTI ZA KUHINJO.

Knajpova zdravilna žitna kava. Prav kar sem dobil iz Ljubljane večjo zalogo prave dvojno sladne žitne kave ki je brez dvoma najboljši produkt te vrste, kar se jih nudi našim rojakom v Ameriki. Razpošiljam jo v originalnih shrbno pripravljenih zavojih. 6 funtov za \$1.00.

Figova cikorijska, pripravljena iz samih najboljših fig je najizbornejši pritek k kavi. Izvrstna je kava tudi iz same te cikorijske. 4 zavoje za \$1.00.

Ogerska paprika, pristna, importirana, 5 škatelj za \$1.00.

Importiran ruski čaj, 5 škatelj za \$1.00.

Importirana kaša, (izluščeno proso) 7 funtov za \$1.00.

Ajdova moka, importirana, 8 funtov za \$1.00.

Frankova cikorijska, 11 škatelj za \$1.00.

Jedilne dišave in primesi, kakršne devajo naše kuharice v starem kraju v jedila in brez katereh jedila nimajo našega ukusa dobite pri meni po \$0.25 škatlja.

Knajpova domača zdravila dobite istotako pri meni po \$0.25 škatlja.

SPOMLADANSKI CENIK.

Vsa nadaljno pojasnila tako o tu navedenih predmetih kakor tudi mnogih drugih dobite v mojem **Spomladanskem ceniku**. Ako ga nimate pišite ponj. Pošljam ga zastonj.

JOSEPH VOGRIČ

BOX 8, STATION D

NEW YORK, N. Y.

O ČLOVEKU, KI JE TRIKRAT UMRL

Često se je že primerilo, da so pokopali navidezno mrtve ljudi. Smola francoskega plemiča. — "Padel" je v bitki, nakar so ga pokopali.

Večkrat se prigodi, da koga živnega pokopljejo, ker ga njegovi ljudje smatrajo za mrtvega. Tako se je tudi že večkrat primerilo, da so se taki "mrtveci" prebudili baš ob času, ko so jih polagali v krsto. Naravno je, da je bilo tudi takih, ki so izgubili v tem strašnem trenutku prisotnost duha ter niso mogli dati znaka o svojem življenju, ker so bili od strahu otrpli.

Slična nesreča se je pripetila francoskemu plemiču De Civile, katerega so trikrat smatrali mrtvim ter ga tudi pokopali. V svojo srečo pa je imel ta plemič slugo, ki je hotel svojega gospodarja dostojneje pokopati, vsled česar ga je odnesel v grad Rouen, in, ker je bilo še toplo, je pozval zdravnike. Ti so ga natančno preiskali, nato pa izjavili, da je plemič mrtev, nakar so ga znova pokopali. Toda zvesti sluga, ki tega kar ni mogel verjeti, ga je zopet odkopal ter nesel truplo v svojo sobo, kjer ga je položil na posteljo. Petega dne pa je pričelo srce plemiča slabo utripati in tedaj so zdravniki sklenili, da ga pričnejo lečiti. Enajsti dan pa so vdrli v hišo sovražni vojaki, z namenom, da jo opleni. Ko so zagledali tam nesrečnega kapehana, ki je ležal še vedno kakor mrtev, so ga prijeli ter vrgli skozi okno. Truplo je padlo na smetišče ter ležalo tam tri dni in tri noči, kajti plemičev sluga je bil med tem ubit. Končno je prišel neki plemičev rojak, ki je našel plemiča zdaj res živega, toda umiral je od gladu in mraza. — Kmalu nato se je plemič izlečil ter okreval, nakar se je vrnil k svojemu polku, kjer so ga že vsi smatrali za mrtvega.

Žrtve zverin in kač v Indiji.

Preteklo leto so divje zverine in kače v Indiji zahtevale zopet mnogo človeških žrtev. Tigri, levi, leopardi, mrjasci, krokodili — itd. so pokončali 2.263 ljudi, kače pa 20.690. Kljub temu, da jih zelo zalezujejo, je število žrtev vedno enako. Leta 1922 je bilo pobitih nad 23.000 tigrov in uničenih 59.270 strupenih kač.

Kako umirajo sloni.

Slonova kost je zelo drag material. Slonove kosti je jako malo in ubije se vedno manj slonov. Angleži pa sodijo, da mora biti nekje v gozdovih Osrednje Afrike ogromna zaloga slonove kosti. Svoje mnenje opirajo na dejstvo, da se dozdej še ni posrečilo najti trupla kakega slona, ki bi poginil naravne smrti. — Vendar pa pogine vsako leto na tisoče slonov, katerih ne zadene lovska krogla. Domačini v Srednji Afriki pravijo, da mora biti nekje v ljudem nedostopnem gorovju ogromna jama s strmimi stenami in v tej jami leže trupla slonov. Domačini pripovedujejo, da se afriški slon, kadar začuti, da se mu bliža smrt, napne v svo-

jih zadnjih močeh in roma k onemu ogromnemu grobišču ter se po stenah spusti navzdol in tam pogine.

Previden črnc.

Pri poroki nekega črnca je duhovnik baš prečital sledeče besede: — Svojega moža moraš ljubiti, spoštovati in biti mu poslušna. . . ko ga je ženin nenadoma prekinil, rekoč: — Čitaj to, gospod, še enkrat, da bo tudi žena dobro razumela. Jaz sem bil že enkrat poročen.

500.000 let stara glava.

V bližini Los Angeles v Californiji so pri kopanju našli na človeško glavo, katere starost cenijo na 500.000 let. Tip glave je starejši nego oni Neandertalskega človeka.

Od ledu zdrobljeni parnik.

Stetinski parnik Otto Ippen je zašel v Vzhodnem morju med ledene plošče, ki so ga stisnile in zdrobile kakor orehovo lupino. Potopil se je v malo minutah. — Posadka, ki je štela samo osem mož, se je rešila na led, kjer pa je morala čakati celo noč, predno so jo rešili.

Modernizem v Turčiji.

V Turčiji se polagoma na vseh poljih uveljavljajo in uvajajo tekovine zapada, ki naglo izpodrivajo turški konservatizem. Zlasti razlike med obema spoloma se tako naglo zabrisujejo, da so stare muslimanke v zadregi, kaj bo z naraščanjem. Dozdaj so bili na turških tramvajih in na ladjah v veljavi posebni oddelki za ženske. Tudi v vohel je ločil ženske od moških potnikov črn zastor. Sedaj je Kemal paša tudi to odpravil. Kemal paša ostaja trdno pri svoji reformi ter izjavlja, da ga ne bo nič omajalo, da bi svoje moderne odredbe preklical. Na pritožbe od ljudstva radi odstranitve zastorov pri vozih odgovarja, da velevajo tako moderni zdravstveni predpisi, ki so za Turčijo še posebno važni.

POŠTENA RAZDELITEV

Neki nemški knez je rekel svojemu služabniku: — Pojdi in pripelji mi človeka, ki me bo mogel zlatnikov. Ako pa ga ne najdeš, dobiš sto udarcev s palico. —

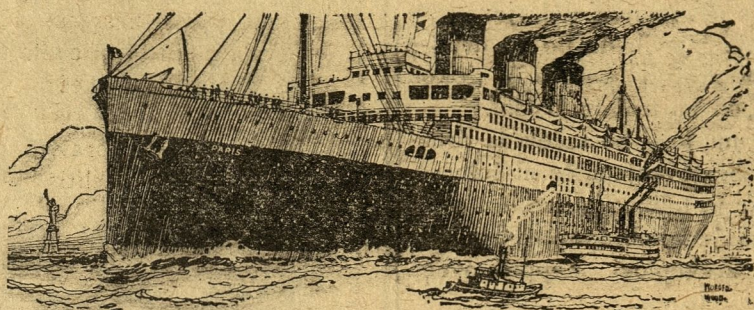
Ubogi lakaj je iskal več ur in slednjič našel nekega mladega človeka, ki je bil pripravljen razvedriti žalostnega mogočnega. — Plačilo bova pošteno delila, — je rekel služabniku. Ta je bil zadovoljen in mladenič je bil v nekaj trenutkih pred knezom. Takoj je pričel pripovedovati smešnice, toda knez je osta lresen. Slednjič ves srdit ukaže, da naj mladeniču odštejejo sto udarcev. Z največjo mirnostjo je držal mladenič prvo polovico, nato pa se zravnava in reče knezu: — Prosim Vašo milost, naj se sedaj blagovoli obrniti na služabnika, kajti pogodila sva se, da si plačilo razdeliva. — Služabnik se je skoro onesvestil in je napravil tako kisel obraz, da se knez ni mogel več zdržati ter se je zasmejal. Tako je hudomušnej dobil tudi težko prislužene zlatnike.

Grozno odkritje iz vojne.

Izmed bojev, ki so se bili spomladi 1916. v okolici verdunske trdnjave, je bil najgroznejši in najbolj krvav na takozvanem griču "L'homme mort — mrtvi mož" Šele pred nekaj dnevi so slučajno našli celo stotnijo nemških vojakov. Bili so živi pokopani, ko

so francoske granate zasule hodnike. Vseh vkup je več kakor 700! Vsa trupla, povsem nedotaknjena in s plini v brezračnem prostoru konservirana, so v popolni vojni opremi. Kakor poročajo francoski listi, je pogled na celo vrsto mrtvih oboroženi vojakov prav grozen.

Skupno potovanje v Jugoslavijo

Na 2. julija bo odpotovalo večje število Slovencev v stari kraj in sicer s priljubljenim parnikom francoske linije "Paris". Za te potnike bodo na parniku preskrbljene posebne ugodnosti. Poleg tega bo s temi potniki potoval tudi uradnik spodaj omenjene tvrdke prav do Ljubljane ter bo šel potnikom na roke v vseh ozirih. Vsem onim, ki so namenjeni v stari kraj v prihodnjih mesecih, se torej nudi najlepša prilika ter so zato vabljeni, da se pridružijo tem potnikom. Za vsa nadaljna pojasnila se obrnite na

SLOVENSKO BANKO

Zakrajsek & Česark

70 - 9th Ave., New York, N. Y.

Med 15. in 16. cesto.

Tudi se obrnite na omenjeno tvrdko, kadar pošiljate v stari kraj denar, bodisi v dinarjih ali dolarjih, kakor tudi v slučaju, če hočete dobiti kako osebo iz starega kraja in bodete najboljše postreženi.

Višek popolnosti v prekmorski službi

Kakor vedno nudi tudi sedaj Francoska linija Slovincem najkrajšo pot in najboljšo službo za potovanje v domovino.

Njeni parniki redno plovejo med

New Yorkom in Havre

Paris 11. junija; — La France 18. junija; — Lafayette 28. junija; — Paris 2. julija.

Vsi potniki III. razreda so nastanjeni v prostornih kabinah z dvema, štirimi ali šestimi posteljami. Tekoča voda v vseh kabinah.

III. RAZRED MED NEW YORKOM IN HAVRE STANE: na PARIS-u \$100.—, na LA FRANCE \$96.—, na ostalih parnikih \$90.—.

ŽELEZNICA V EVROPI STANE:

Od Havre do Pariza \$2.75, od Pariza do Ljubljane pa \$11.23.

Za vsa druga pojasnila se obrnite na

French Line

COMPAGNIE GENERALE TRANSATLANTIQUE
19 State Street, New York, N. Y.

ali pa pri njenih pooblaščenih zastopnikih.

Zanimivosti iz preteklih in sedanjih dni.

POLET OKOLI SVETA V SEDMNAJSTIH DNEH

V Londonu je ustanovljena družba s pet milijoni kapitala, ki bo po zraku prevažala potnike okoli sveta. — Potovanje bo trajalo sedemnajst dni.

Načelnik nove avijatične družbe v Londonu, ki je bila ustanovljena s pet milijoni dolarjev glavnice, je izjavil, da bo ta družba uvedla zračno potovanje okoli sveta, ki bo trajalo 17 dni.

Datum, kdaj bo začela ta družba z obratovanjem, še ni določen, vendar je toliko gotovo, da bo to potovanje kombinirano z aeroplani in zrakoplovi Zeppelinovega tipa.

Leteč preko Pariza bodo dospeli potniki v Carigrad jutro potem ko so zapustili London. V Carigradu bo čakal na potnike velik zrakoplov, ki jih bo ponesel v Avstralijo, kamor bodo dospeli deveti dan. Iz Avstralije se bodo odpeljali z zrakoplovom zopet naprej v San Francisco.

Iz San Francisca se bodo potniki odpeljali z ekspresnimi aeroplani preko ameriškega kontinenta v New York, kamor bodo dospeli petnajsti dan po tem, ko so odleteli iz Londona. V New Yorku bo zopet pripravljen velik zrakoplov, najbrž ta, ki ga bodo dobili Amerikanci na račun vojne odškodnine iz Nemčije, ki bo dopel s potniki po dveh dneh v London. Vse potovanje bo torej trajalo 17 dni.

USMRČENJE KRIMINALCEV Z UTOPLJENJEM

Kako prosvitljen je bil srednji vek. — Skoro po vsem tedaj znanem svetu so manjše zločince utapljali. — Stroge kazni za najmanjše prestopke.

Kot smrtne kazni za kriminalce so se dolgo časa posluževali utopljenja. Tacit pravi, da so na Nemškem velike zločince obešali, toda manjše, manj "slavne", pa so utapljali.

Tudi v starem Rimu je bila utopitev smrtna kazen. Rimski zakonik je določal, naj se parazite zašije v vreče in sicer skupno s psom, mačko in gadom in naj se jih utopi. Anglo-saški zakonik pa je določal, naj se utopi vse ženske, ki se jih zaloti pri tatvini.

Na Škotskem je bil še leta 1565 neki tat obsojen v utopitev, in sicer "po posebni milosti kraljice". In še celo leta 1611 je bilo v Edinburghu obsojenih in utopljenih 11 cigank. Istega leta pa so na Angleškem odpravili ta način usmrtilve. Na Škotskem pa so se držali itega običaja do leta 1685, in na Francoskem celo do leta 1793. — Sreča za newyorške lopove, da ni tu ta običaj v veljavi!

Vse naše cenjene naročnike, ki morda ne prejema redno in pravočasno lista, prosimo, da nam blagovolijo to takoj naznaniti.

MOHAMED, KEMAL PAŠA IN ODSTVLJENI KALIF

Na sliki vidimo poglavarja nove Turčije, Kemal pašo (spodaj v desnem kotu), ki si je nadel nalogo modernizirati Turčijo po vzoru zapadnih dežel ter jo potegnil iz mistične orijentalne teme. Kemal paša je tudi odstavil kalifa, naslednika preroka Mohameda, ki je vpodobljen zgoraj na sredi, dočim je kalif v levem kotu spodaj.

TA JE PA RES GODEN TIČ!

Španski pustolovec se je osemkrat oženil. — Njegove žrtve so bile večinoma bogate Američanke in Angležinje. — Prefrigane ga sleparja išče nič manj kakor osem različnih držav. — Na stopa je tudi kot španski kralj.

Nedavno se je pečala porota v Bordeauxu na Francoskem s prebrisanim sleparjem, ki se mu je posrečilo olajšati pol ducata bogatih ameriških in angleških dam v južnoafriških letoviščih za velike vsote. Odlični Don je bil obsojen na pet let težke ječe in francoske oblasti so poslale v Madrid tiralico, na podlagi katere je bil Llusia v Buse prijet v nekem madridskem hotelu. Ravno so bile vse formalnosti končane, ko so prišle na dan izredne stvari: tako izredne, da so prvotno domnevali, da je slučaj spet igral eno svojih čudnih vlog. Istega moža, Llusia Buse, je iskalo osem različnih držav!

Španska justica, ki je precej natančna, bo morala streti trd oreh: kateri ljubici naj bi najprej izročila prebrisanega sleparja. — Obrnila se je za svet na vse modre sodnike dežele, dokler ni razsodil neki Salomon sledeče: — dobi naj ga ona dežela, katere tiralica je prva prišla v Madrid.

Don Llusia Buse je kralj zakonskih sleparjev. Skupno število njegovih sleparij se sploh ne da več oceniti. Samo v Južni Ame-

riki je poročil nič manj kakor 7 bogatih vdov in mladih deklet in jih po kratkem času "srečnega" zakona zopet odslovil. Najbolj znana je njegova poroka s hčerko policijskega ravnatelja v Venezueli, markiza Bonille. Poroka je bila praznovana s knežjim pompom; po medeni noči pa je planila mlada nevesta med popivajoče goste in jim razodela, da je njen ženin izginil brez vsakega sledu. Vsi so bili uverjeni, da gre za zločin, in tast je spravil na noge ves policijski aparat. Nekomu se je končno posrečilo, da ga je našel. Vsakdo pa je še vedno mislil, da se mu je zmešalo. Poslan je bil v sanatorij. Od tam je zbežal s pomočjo svojega očima in od tedaj ga ni nihče več videl.

S svojo najlepšo igro je pa Buse razveselil prebivalce otoka — Mavricija. Vlada tega otoka je dobila kablogram, da kroži v bližini otoka španski kralj s svojo jahto in da bo najbrže izkoristil to priliko in posetil lep otok. — Inkognito seveda, brez vsakega spremstva. Vendar bi ga veselilo ko bi mu pripravili dobri otočani primeren sprejem. Ta mig je se-

REKORD V RAZPOROKAH

V Jugoslaviji živi mlada ženska, ki je bila že 19krat poročena. — Imela je že vse mogoče može in veroizpovedi premenjuje kot obleke.

V Jugoslaviji se je dogodil slučaj, ki je izredno zanimiv z ozirom na razmere, v katerih živi sedanje ljudstvo. Slučaj je sledeč: V Beogradu živi že nad leto dni Vera Imširović iz Brčke, ki je sedaj poročena z 19 možem. Stvar se zdi neverjetna, vendar je resnična. Ko je imela Vera 16 let, se je poročila s finančnim uslužbencem Antonom Tomićem. Ž njim je preživela s težko muko eno leto in pol, nakar je morala bežati v svet, in sicer, ker je kot mohamedanka poročila kristjana. Znašla se je na Dunaju. Tu je stopila v katoliško (iz pravoslavne) vero in se poročila z inženjerjem Hicingom. Naravno je, da je zakon trajal samo pet mesecev. Od njega si je "izposodila" 35.000 dinarjev in odšla v Alžir, kjer se je poročila z nekim šerifom Musilom. Prestopila je zopet iz katoliške v mohamedansko vero. Ž njim je živela ravno dva meseca. Iz Alžira je bila nato uradno izgnana v Brčko. Od tu se je napotila v Azijo, kjer se je za štiri mesece poročila z nekim budhistom in se nato zopet vrnila v Evropo. V Vinkovcih je za tem vzela vratarja hotela Rais za moža. Bivala je z njim pet mesecev ter nato odšla v Beograd. — Tako je šlo po vrsti, dokler ni zdaj devetnajstič poročena. Zanimivo je pri tej ženski, da je vedno ona zapuščala može, a nikdar ne slednji njo. Izvedla je to na rafiniran način. Kmalu po poroki je namreč možu stavila ultimatum: ali dovoli obiske "hišnih" prijateljev", ali se pa razstaneta. Naravno je, da so moški drugi pogoj raje sprejeli. Tako je Vera obdarjena z močjo, za pridobivanje moških, tekom petih let prepotovala celo Evropo in pol Azije in stopila v vse mogoče vere.

Tudi sreča.

Dekle, ko je stopila iz potlične železnice: "Hvala Bogu! V gneči sem morala ves čas stati na eni sami nogi."

Dijak: "O, gospodična, tako srečen sem, da ste stali na moji nogi."

veda zadostoval, da so skočili vsi otočani na noge. Ob določeni uri sta pristala v pristanišču lepa jahta s špansko zastavo in kraljevim grbom. Zagrmeli so topovi in generali so se v svojih najlepših uniformah postavili pred svoje polke. Dva dolga dneva so trajale svečanosti in otočani niso štedili ne truda ne denarja, da bi dostojno počastili kralja. — "Kralj" pa se je odpeljal in oblasti so spoznale, da so nasedle sijajni zvižaji. Buse je izkoristil svojo sličnost s španskim kraljem ter je pošteno povlekel lahkoverne otočane.